

ViLinköping

Ett magasin för oss som jobbar i Linköpings kommun

Nr 2 2023

Tema:
Digitala
Linköping

Oskar Hansson

Lärarens
guide till

AI-galaxen

sid 38

Medarbetarna som får kollegor att må bättre, sid 16

Möt äldreomsorgens egen jazzsångerska, sid 23

Här är LPP-vinnarna 2023, sid 41

Linköping

Där idéer blir verklighet

En kompis som håller oss i handen

Du har säkert sett "Blade runner", "Terminator" eller "i Robot". Filmernas handling utgår från ett scenario där tekniken tar en allt större plats i samhället, så pass att människan som varelse riskerar att förintas; hur vi som människor skapat en teknik som vi inte längre kan styra över, utan som istället styr över oss. Kuslig tanke.

Men är detta egentligen vad vi har att vänta?

Troligen inte på våra arbetsplatser. Tekniken är inte vår fiende, utan en kompis som stöttar och håller oss i handen när vi behöver prioritera våra arbetsuppgifter annorlunda. Tekniken är den där schyssta polaren som bara finns där och som gör "skitgöret" medan du och jag gör det som vi verkligen är bra på.

Inte minst inom äldreomsorgen är tekniken allt mer avgörande för att vi ska klara vårt uppdrag. Generellt sett lever människan längre idag samtidigt som för få personer söker sig till yrken inom vård och omsorg – en matematik som inte går ihop. Digitala verktyg är betydande för att vi faktiskt ska kunna ta hand om oss själva (!).

Så, för att återkoppla till science fiction-filmerna; att tekniken skulle förinta oss människor är förhoppningsvis ingen risk. Vänd istället på perspektivet: Vad händer om vi inte har den där digitala kompisen? Skulle vi märka med att ta hand om våra äldre och sjuka då..?

I det här numret av Vi Linköping dyker vi djupare i hur Linköpings kommun tar sig an den digitala utvecklingen och hur den på olika sätt förenklar vår vardag.

Vi får även träffa Leanlinks kulturarbetare – och jazzsångerska – Åsa Tåhlin, gänget på Integrationsenheten och mycket mer.

Har du tips på reportage till vårens nummer?
Skicka gärna till nyheter@linkoping.se.

Emmie Engström

Emmie Engström
Redaktör

Innehåll

- 05 Kärnan
- 06 Staden växer
Linköping på nytt spår
- 10 Äntligen dags för årets Vinterljus
- 11 Vart ska vi?
Så involverades medarbetarna i att utveckla sitt eget arbete
- 12 Mitt jobb
Enheten som jobbar med integration
- 16 De inspirerar till gemenskap på jobbet
- 20 Två förvaltningar görs om
- 21 Sociala medier
- 21 5 frågor till Ola Cederborg
- 23 Intervju
Möt äldreomsorgens kulturarbetare Åsa Tåhlin
- 26 Tema – Digitala Linköping
Vad är digitalisering, hur påverkar det oss och vart vill vi i framtiden?
- 41 LPP-vinnarna 2023
- 42 Backspegeln
- 43 Språket
- 44 Hållbara tips för en grönare vardag

12 De tar hand om nya Linköpingsbor

16 Inspiration för gemenskap på jobbet

23 Intervjun – jazzsångerskan som gör karriär inom äldreomsorgen

Har du synpunkter eller tips på reportage? Skicka ett mejl till nyheter@linkoping.se

26 Tema – Digitala Linköping

Vill du läsa Vi Linköping digitalt?

Du hittar magasinet på linkoping.se/jobb eller via QR-koden nedan. Scrolla ner till rutan Medarbetarmagasin Vi Linköping.

Om du inte vill att papperstidningen skickas hem till dig, kan du avregistrera dig. Du hittar formuläret på Linweb > Vår kommun > Kommunikation > Kommunens tidning.

42 Backspegeln Bilder får nytt liv

Med båda fötterna på fotbollsplanen

HAR DU GÅTT förbi en fotbollsplan, antingen naturgräs eller konstgräs, sett hur ett eller flera lag tränar för att nå sin dröm? Eller hur ett gäng ungdomar med skrattet i halsen spontant nyttjar fotbollsplanen? Har du besökt en idrottshall i Linköping för att titta på en ungdomsmatch i innebandy och handboll och sett glädje hos de som nyttjar anläggningen?

Har du då samtidigt funderat på arbetet som ligger bakom de stunder jag nyss beskrev?

Som driftchef av kommunens idrottsanläggningar har jag den stora äran att ansvara för våra idrottsvaktmästare. Varje dag, året runt bidrar de med sin kompetens och erfarenhet till att driften håller en så hög kvalitet. Det gör att vi kan erbjuda anläggningar för våra spontana idrottsutövare, föreningsaktiva barn, ungdomar och vuxna, för elitidrott och för vår skolidrott.

Mina medarbetare gör det väldigt lätt för mig att vara driftchef - varje dag erbjuder de sin breda kompetens i allt från gräsklippning, trimning, linjering, snöröjning, städning, renhållning, borstning av konstgräs och underhåll av utrustningen i våra idrottshallar.

Mina medarbetare är verkligen mångfasetterade.

Vårt driftuppdrag täcker idag ett fyrtiotal idrottsanläggningar. Frågar vi invånare och föreningsaktiva så är den anläggningen som ligger utövaren närmast viktigast. Vi behöver alltså hålla en jämn och motiverad prioritering igång, varje dag i vår drift. Det tycker jag medarbetarna gör med stort hjärta.

Att jag i min roll får stå med fötterna i gräset, med vardagliga frågor och utmaningar hos mina medarbetare och samtidigt jobba med utvecklande, strategiska och stora beslut, allt för att skapa anläggningar för vår kommuns idrott är en stor glädje. Jag tycker verkligen om mitt jobb. ■

Tobias Birgersson Egbom, verksamhetschef anläggningsdrift idrott Kultur- och fritidsförvaltningen

Krönikan Kärnan skrivs av olika medarbetare med inspiration av Linköpings kommuns kärnvärden **modiga**, **mänskliga** och **mångfasetterade**.

ViLinköping

ADRESS
Kommunikations- och utvecklingsstaben
Ågatan 40
582 22 Linköping

ANSVARIG UTGIVARE
Maria Ottosson,
kommunikations- och utvecklingsdirektör
maria.ottosson@linkoping.se

REDAKTÖR
Emmilie Engström
emmilie.engstrom@linkoping.se

REDAKTION
Kommunikationsenheten,
Kommunikations- och utvecklingsstaben,
Linköpings kommun

FORM
Emakina AB

TRYCK
Larsson Offsettryck AB

PAPPER
Omslag Munken Polar
Inlaga Holmen TRND

DISTRIBUTION
Postnord

OMSLAG
Oskar Hansson
Bild: Generativ AI

Nästa nummer
Våren 2024

Linköping på nytt spår

Planeringen för järnvägen Ostlänken är i full gång. Just nu utreds bland annat om spåren i Linköpings nya stationsområde ska vara markförlagda eller ligga upphöjda på en bro. Här berättar projektledaren Fredrik Sandberg om planeringen för stationsområdet och om hur staden byter skepnad när dagens räls försvinner.

Text: Per Conning

Markeringen visar ungefär den sträcka där Ostlänken kan gå genom Linköping. Den exakta positionen är dock inte beslutad ännu. På sträckan planeras Linköpings nya station att byggas i Steninge (ungefär bakom det vit- och orangefärgade hög huset Tornet i bilden). I bildens övre högra del syns nuvarande station.

Foto: Lasse Hejdenberg

När Ostlänken är i drift kan dagens räls genom centrala Linköping tas bort. Det skapar nya möjligheter att utveckla staden när spårens barriär försvinner mellan staden och Stångån. Foto: Örjan Karlsson.

Ostlänken ska bli en cirka 16 mil lång ny järnväg mellan Linköping och Stockholm (Järna). Här ska tågen kunna färdas med en hastighet på upp till 250 kilometer i timmen, vilket gör det möjligt att resa mellan Linköping och huvudstaden på cirka en timme. Järnvägen ska därmed bidra till bättre pendlingsmöjligheter, större arbetsmarknad och regional utveckling.

Trafikverket har tidigare beslutat att Ostlänkens dragning genom Linköping ska gå i en korridor med station i Steninge. Nu fortsätter arbetet med att ta fram en järnvägsplan. Det är en detaljerad beskrivning av hur järnvägens sträckning ska se ut och hur den ska byggas inom den valda korridoren.

En aktuell fråga som undersöks är om spåren i Linköpings nya stationsområde ska vara markförlagda eller ligga upphöjda på en bro.

Om spåren går längs marken får funktioner som till exempel ett bussstorg ligga vid sidan av järnvägen. Om spåren är upphöjda kan sådana funktioner ligga under järnvägen, säger Fredrik Sandberg som tillsammans med

Anna Lamberthz är projektledare för stadsbyggnadsprojekt Ostlänken i Linköpings kommun.

Stort pussel

Oavsett vilket alternativ som väljs så blir nya stationen tvåsidig. Det ska gå att nå stationen från båda håll, och det ska bli stadsbebyggelse på båda sidor om stationen.

Runt nya Linköpings station – som kommer att ligga i S:t Larsgatans förlängning mot Steninge – blir det plats för butiker, restauranger och kaféer. Här kan också kontor och många nya bostäder byggas de kommande decennierna.

I förberedelserna för stationsområdet kartlägger kommunen hur trafikflödet till anläggningen kan se ut, och hur mycket yta de olika funktionerna kräver.

– Det är ett stort pussel att lägga. Det gäller att skapa ett område med så bra bytespunkter som möjligt. Vi vill ha ett effektivt och flexibelt bussstorg som kan hantera flöden både 2040 och efter 2060 – utan att vi får ett överdimensionerat bussstorg som blir öde. Och vi vill kunna skapa stadsbebyggelse så nära järnvägen som möjligt. Här finns det

olika intressen som vi får stöta och blöta mot varandra.

Allmänheten kommer att få flera möjligheter att tycka till i det kommande arbetet.

– Trafikverket ska till exempel ha ett samråd under 2024 där de presenterar alternativ för spårinje genom Linköping, säger Fredrik Sandberg.

Två mil i Linköping

Ostlänkens sträcka genom Linköpings kommun är drygt två mil lång. Förutom passagen genom Linköpings tätort ingår också sträckan mellan Bäckeby-Linghem. Där fortsätter nu Trafikverket arbetet med järnvägsplanen, efter att den tidigare varit pausad i väntan på beslut om sträckning genom centrala Linköping.

I juni 2023 presenterade Trafikverket besparingar för projektet på totalt 2,7 miljarder kronor för hela sträckan mellan Linköping och Järna. Besparingarna innebär bland annat att sträckan ut ur Linköping mot Sjögestad inte längre ingår i planeringen. Hur och var Ostlänken ska ansluta till den befintliga stambanan söderut utreds därför vidare.

De nya förutsättningarna innebär att arbetet med järnvägsplanen blir förskjutet cirka ett år. Exakt när bygget av Ostlänken kan starta i Linköping är inte klart ännu, men målsättningen är fortfarande att järnvägen öppnar för trafik 2035.

Trafikverkets inriktning för Linköpings nya stationsområde i Steninge har också justerats. Planen är nu att stationen blir integrerad, istället för en separerad station där Ostlänkens och södra stambanans spår är åtskilda. Det innebär att stationen får sex spår i bredd istället för åtta.

– Det blir en smalare anläggning, vilket gör att passagererna i stationsområdet blir kortare. De två spår som tas bort är spår som bara skulle passera genom Linköping, säger Fredrik Sandberg.

Barriär försvinner

När Ostlänken öppnar för trafik kan dagens räls genom centrala Linköping plockas bort. Det skapar nya möjligheter att utveckla staden. Fredrik Sandberg framhåller att tillgängligheten till Stångebro kommer att bli mycket bättre.

– Exploateringen där kan ta fart på ett helt annat sätt när spårens barriär

försvinner mellan staden och Stångån. Då kan vi verkligen ta klivet över ån.

Detta innebär också att norra Tannefors kan växa samman med Stångebro. Här kan det på sikt byggas upp till 20 000 nya bostäder, nya skolor och utökad service.

Andra platser som omvandlas i den framtida staden är de områden som har arbetsnamnen Nykvarn, Stadshamnen och Kareby. Stadshamnen går längs Stångån Kinda kanal från Tullbron till Nykvarnsparken. I detta område ligger bland annat nuvarande station.

I Stadshamnen kan stadskärnan växa fram till kajen när dagens räls försvinner. Från kajen blir det utsikt mot en ny stadspark på andra sidan ån och längs vattnet kan det skapas ett promenadstråk upp till den nya stationen.

Norr om Stadshamnen ligger Nykvarn, där den nya stationen ska placeras. I den sydöstra delen av området finns Nykvarnsparken och Nykvarnsholmen. På Nykvarnsholmen har kommunen sedan tidigare skapat en park och en fiskväg, som även blir en del av den kommande stadsparken.

Norr om Nykvarn ligger Kareby som

kan få blandad bebyggelse med många nya bostäder. Området ska till att börja med ha sin södra gräns i höjd med Karebygatan och sin norra gräns längs Gillbergagatan.

Rita framtidens Linköping

Förberedelserna för Ostlänken innebär att Linköpings kommun måste justera sin översiktsplan. I den gällande översiktsplanen framgår att det framtida stationsområdet ska placeras strax öster om Stångån, vilket inte längre är aktuellt.

– Vi ska därför göra ett tillägg till översiktsplanen. Vi behöver även justera alla våra detaljplaner som påverkas av järnvägen och de områden som vi vill utveckla. Det gäller först och främst området vid nya Linköping C.

Fredrik säger att kommunens arbete med detaljplanerna sker parallellt med Trafikverkets järnvägsplan.

– Järnvägsplanen kan inte vinna laga kraft om den strider mot detaljplanerna. Nu behöver vi rita det framtida Linköping och hitta en ny struktur med hänsyn till att vi flyttar vår viktigaste målpunkt – stationsområdet – och allt vi ska exploatera på grund av det. ■

Markeringen visar den valda korridoren för Ostlänkens passage genom Linköping. Nu arbetar Trafikverket med att ta fram en järnvägsplan, som är en detaljerad beskrivning av hur järnvägens sträckning ska se ut och hur den ska byggas inom den valda korridoren. Den utskjutande delen söderut är en möjlig koppling till Stångådals- och Tjustbanan. Illustration: Linköpings kommun

Fredrik Sandberg, projektledare för stadsbyggnadsprojekt Ostlänken. Foto: Per Conning

Äntligen Vinterljus 2023!

Årets upplaga av Vinterljus bjuder på eld, levande ljus – och vulkanutbrott. Vi Linköping har ställt några snabba frågor till projektledaren Elin Winberg.

Text: Emmilie Engström

1. Vad bjuder årets Vinterljus på?

– I år kommer man att kunna gejma, orsaka ett vulkanutbrott och se månen. Förra årets nyhet med ljusevent där vi använder levande ljus och eld i Trädgårdsföreningen återkommer också på helgerna.

2. Vilka platser arrangeras Vinterljus på?

– Slingan med ljusverk går i city och rör sig längs gatorna runt Domkyrkan, Stora torget och in i Trädgårdsföreningen. Våra ljus-event på helgerna äger rum i Trädgårdsföreningen.

3. När är Vinterljus?

– Vinterljus pågår 16 november–3 december. Ljusverken i promenadslingan är tända varje kväll klockan 16.00–21.00 och ljuseventen i Trädgårdsföreningen är tända varje lördag och söndag under Vinterljus.

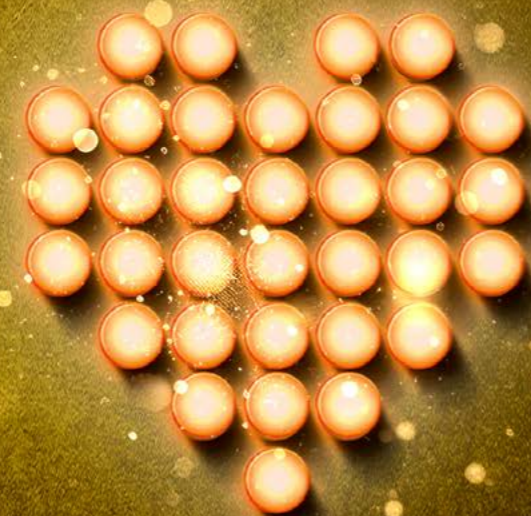
4. Vad är det bästa med att jobba som projektledare för Vinterljus?

– Kombinationen av organisation och kreativitet är det roligaste med denna typ av projekt. Sen är det väldigt roligt när man kan hitta bra samarbeten med andra förvaltningar och aktörer och bredda synen på vad man tänker är "ljus".

5. Vilka är de största utmaningarna i projektet?

– Att jobba med utomhusarrangemang i november–december är inte alltid det lättaste. Teknik och eld trivs inte så bra med vatten eller kyla som ju är en risk den tiden på året, så där är nog största utmaningen. ■

VINTERLJUS
23

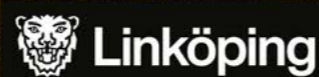

Upplev ett magiskt Vinterljus!

Promenadslingan med spännande ljusverk hittar du mitt i stan och i Trädgårdsföreningen kan du uppleva magiska ljusevent tre helger i rad. Varmt välkommen 16 november – 3 december.

Se hela programmet på linkoping.se/vinterljuskampanj

Där idéer blir verklighet

Så involveras medarbetarna i att utveckla sitt eget arbete

Kommunen har tagit en ny riktning för att hjälpa medborgare som beviljas ekonomiskt bistånd (ibland kallat försörjningsstöd eller socialbidrag). Genom en ny förvaltning ska Linköpingsbor som befinner sig i en tuff ekonomisk situation stötts att bli självförsörjande.

Text: Kajsa Zachrisson
Foto: Crelle

Mikaela Schullström,
direktör på Integrations- och
arbetsmarknadsförvaltningen

Tidigare var de cirka 330 medarbetarna utspridda på tre olika förvaltningar. Nu hör alla till Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningen (IAF) med Mikaela Schullström som direktör. Mikaela började sin karriär som socionompraktikant och har sedan haft olika roller inom kommunen. Med god kommunkunskap och ett stort engagemang tog hon sig an uppdraget att forma den nya förvaltningen.

Inkludera medarbetarna

Att inkludera medarbetarna var självklart redan från början.

– Jag tycker att det är viktigt att alla blir involverade och får tycka och tänka till. Att ta in synpunkter och förslag på förbättringar i hela utvecklingsprocessen är otroligt viktigt. Här har vi exempelvis processat fram vår organisationsstruktur tillsammans med alla medarbetare på förvaltningen. Det är viktigt att lyssna, göra vägval, fatta beslut och i det sedan vara tydlig i varför vi gjort de val vi gjort, säger Mikaela Schullström.

I processarbetet med den nya förvaltningen valde Mikaela att inte ha en förändringsledare utan har istället själv lett utvecklingsarbetet.

70 medarbetare fick pausa sitt jobb

Redan innan den nya förvaltningen bildades arbetade medarbetarna med att forma arbetsprocessen som de idag an-

vänder i möten med kommuninvånare. För att fullt ut kunna fokusera på utvecklingsarbetet fick 70 medarbetare och flera chefer pausa sitt ordinarie arbete för att under en begränsad period enbart ägna sig åt förändringsarbete. Chefsgruppen byggde strategier och ramar, medarbetarna fyllde med innehållet.

– Vi upplever att det är nytänk på många sätt. Det blir sällan tankekraft över när man ska göra ordinarie arbete parallellt med ett större förändringsarbete. Vår grundtanke var att ge medarbetare tid och möjlighet att arbeta med att utveckla processen för sitt eget arbete, säger Mikaela Schullström.

Har medarbetare vågat ta upp kritik med dig som direktör?

– Ja, absolut. Vi har jobbat mycket med att skapa en öppen och ärlig dialog och har löpande fått in synpunkter och medskick. Vi har haft förvaltningsmöten var sjätte vecka, referensgrupper med medarbetare som letts av en extern part samt regelbunden information via frågor och svar på Linweb, både i text- och videoformat. Det har förhoppningsvis skapat en transparens i hur vi ligger till i processen, säger hon.

Helhetsgrepp

Resultatet av processarbetet är nya arbetsmetoder som medarbetarna på IAF nu använder i sitt dagliga arbete.

Tack vare ett helhetstänk och tydlig målbild stöttar medarbetarna på IAF medborgaren utifrån varje individs unika situation. Målet med alla insatser är att medborgaren ska komma ut i arbete eller studier. Modellen kallas "Heltidsaktiveringen" och du som är nyfiken på att lära dig mer kan läsa vidare i artikeln om Integrationsenheten i den här tidningen. ■

Framgångsfaktorer enligt Mikaela Schullström:

- Vi har varit noga med att utgå från medborgarens process och har organiserat oss efter den – det skapar ett tydligt "varför" för alla medarbetare i vår förvaltning.
- Hela chefsgruppen har visat att de tror på förändringen, och funktionen förvaltningschef har lett förändringsarbetet med regelbunden kommunikation i olika kanaler.
- Vi har skapat delaktighet i utvecklingsarbetet och har låtit processen ta lite längre tid. Det har vi haft igen senare i processen.
- Medarbetare har fått pausa ordinarie arbete under en begränsad period för att kunna fokusera på utvecklingsarbetet med heltidsaktiveringen – det har skapat inkludering och engagemang i hela förvaltningen.

De tar hand om nya Linköpingsbor

Text & bild: Evelina Restrup

Det är till Integrationsenheten som kommunens alla anvisade nyanlända kommer. En enhet som från början bara arbetade med myndighetsutövning, men som nu är individernas största stöd för att integreras i samhället.

Medarbetarna på Integrationsenheten. Idag består enheten av 27 medarbetare. Vid starten 2017 var de endast fyra.

2015 mötte Sverige och Europa en av de största flyktingströmmarna i modern tid. Ett rekordstort antal människor, över 162 000, sökte asyl i Sverige. Då uppstod behovet av att ha en enhet inom kommunen som enbart jobbade med denna målgrupp, vilket resulterade i att Integrationsenheten startades upp 2017. Arbetsgruppen bestod då av fyra medarbetare som fokuserade på myndighetsutövning. Leyla Sarikahya är idag enhetschef på Integrationsenheten och har varit med sedan början.

– Vi har kommit en lång väg sedan 2017. Idag är vi 27 medarbetare och har fler ansvarsområden. Jämfört med andra kommuner är det en ganska stor enhet, säger Leyla.

Numera ansvarar Integrationsenheten även för kommunens flyktingmottagande, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsfrågor med nyanlända som målgrupp. De som jobbar här är bland annat enhetsamordnare, socialsekreterare, arbetsmarknadskonsulenter och integrationsassistenter.

Vägen mot självförsörjning

Ett av Integrationsenhetens viktigaste uppdrag är att hjälpa individer att bli självförsörjande och självständiga. Utgångspunkten för enhetens arbete med målgruppen är att individen ska nå heltidsaktivering. Heltidsaktivering består av två delar; aktiviteter med arbetslivsinriktat fokus samt stärkande och inkluderande aktiviteter. Till sin hjälp har individen en arbetsmarknads-konsulent. Halil Konuskan, berättar hur det går till:

– Våra socialsekreterare meddelar mig när en individ, som har rätt till ekonomiskt bistånd, är redo att börja med heltidsaktivering. Då bjuder jag in till samtal för att ta reda på om de har tidigare arbetslivserfarenheter, utbildningar eller kompetenser. Tillsammans sätter vi en plan för vilka arbetslika aktiviteter som passar för individen. Oftast riktar vi oss mot kommunal verksamhet eftersom de till en början har svenska språket emot sig, men jag informerar även om bristyrken. Sedan är det upp till individen att ta sitt ansvar, men vi följer upp med arbetsplatsbesök

och utvärderar för att se om det är rätt insatser, säger arbetsmarknads-konsulent Halil Konuskan.

Integrationsenheten har också ett samarbete med den lokala Arbetsförmedlingen där man hjälper och kompletterar varandra för att individen ska nå heltidsaktivering.

Aktiviteter utan personnummer

En utmaning som individerna möter under början av mottagningsprocessen är att de saknar ett fullständigt personnummer, vilket hindrar dem från att delta i många arbetsmarknadsinsatser. Det kan ta flera månader innan en individ får ett fullständigt personnummer. Då är det viktigt att de inte blir hemmasittande medan de väntar och istället gör aktiviteter som inte kräver ett personnummer. Till exempel kan de börja med Svenska för invandrare (SFI), samhällsorientering som Region Östergötland anordnar samt delta på aktiviteter i ideella föreningar eller studieförbund.

Många som har fått hjälp via Integrationsenheten behöver inte längre ekonomiskt bistånd, de klarar sig själva och har en egen försörjning.

Leva som man lär

– En av våra viktigaste strategier är förhållningssättet som vi har till nyanlända. De behöver vårt stöd och därför arbetar vi med motiverande samtal för att visa att vi tror på individen. Vi ser att personer som är flerspråkiga också bär på en

stor kulturell kompetens som vi behöver på arbetsmarknaden. Det bidrar till kreativitet och ökad förståelse i olika kontexter, säger Leyla.

En del av dem som kommer som nyanlända till Linköpings kommun och tas emot av Integrationsenheten börjar studera innan de kommer ut på arbetsmarknaden. Två av dem som kom för några år sedan har idag en arbetsmarknadsanställning på enheten och som de kombinerar med sina studier.

Hur många anvisas till Linköpings kommun?

Migrationsverket anvisar varje år kommuner att ta emot ett antal nyanlända, vilket kommunen får statlig ersättning för. På frågan om hur många som anvisas till Linköpings kommun svarar Leyla så här.

– Vi får en prognos varje höst med hur många som kommer att anvisas hit under nästa år, den har vi inte fått än. Tidigare år har det varit några hundra, men efter det nya regeringsdirektivet har det sjunkit till ett 40-tal. Dock har vi haft en tillfällig uppgång till följd av kriget i Ukraina, i år har vi hittills tagit emot 174 ukrainare.

Nedgången i mottagandet innebär dock inte att man har mindre att göra. Tvärtom kan man fokusera ännu mer på att hjälpa de som redan är här.

– Det är fantastiskt att kunna hjälpa folk och att se dem blomma upp. Vi tror verkligen på att alla behövs och att alla bidrar, säger Leyla. ■

Leyla Sarikahya, enhetschef

Snabbfakta

- **Förvaltning:** Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningen
- **Enhet:** Integrationsenheten
- **Enhetschef:** Leyla Sarikahya
- **Antal medarbetare:** 27
- Här jobbar enhetsamordnare, socialsekreterare, arbetsmarknadskonsulenter och integrationsassistenter, bland annat.

Från vänster: Leyla Sarikahya, enhetschef, Halil Konuskan, arbetsmarknads-konsulent, Frida Bogren, socialsekreterare, Marie Asmarson, enhetsamordnare och Camilla Taylor, enhetsamordnare.

Anna Karin Widh och Yasmine Nyman vill genom sitt uppdrag som hälsoinspiratörer inspirera till glädje och rörelse på arbetsplatsen vid Ågatan 31.

Dags för musikquiz med kollegorna.

Kollegor inspirerar till gemenskap på jobbet

Att skratta och prata tillsammans med kollegor ökar trivseln på arbetsplatsen. Det krävs ingen djupgående forskning för att komma fram till det, det räcker med att se den energi som uppstår när kollegor trivs tillsammans.

Text och foto: Fanny Miles

Yasmine Nyman och Anki Widh arbetar som bemanningscontroller respektive samordnare för lokalfrågor på Ågatan 31, och är två av kommunens hälsoinspiratörer. En hälsoinspiratör finns till för att öka både trivsel och gemenskap på arbetsplatsen.

– Jag började jobba här för cirka ett år sedan och tyckte att det var lite väl tyst i korridorerna. Så jag frågade min chef om jag kunde få ta mig an uppdraget som hälsoinspiratör, och han sa "kör", berättar Anki.

Yasmine Nyman och kollegan Charlotte Jönsson var inte sena med att haka på.

– Både jag och Charlotte arbetar med den nya enheten BAS. Vi drog igång enheten i februari vilket innebar många nya medarbetare. Därför

kändes det som att det låg bra i tiden att införa roliga aktiviteter och samtal på arbetsplatsen. En chans att bygga en glädjefylld kultur, säger Yasmine.

Noll kronor men fullt av aktivitet

Det sprudlar om Anki och Yasmine. Det är fredag och de två kollegorna möts i korridoren på Ågatan 31 för att prata ihop sig om det musikquiz som strax ska äga rum. Vid halvtio-rasten fylls nämligen lunchrummet med kollegor som ska delta i quizet.

– Vi har ingen budget så vi får trola med knäna, men det blir roligare så. Det är fantastiskt hur mycket man kan hitta på att göra med väldigt små medel, säger Anki. Yasmine fyller i:

– Till musikquizet har vi gjort ett diplom och köpt några små symboliska priser och det räcker långt.

Många idéer

Idéerna kring att öka trivseln på arbetsplatsen är många, så pass att de nära nog pratar i mun på varandra för att poängtera vikten av skratt och glädje. Ett trivselbingo med aktiviteter och samtalsfrågor, en stafettpinne för att öka rörelse, en så kallad runstreak, en aktivitetstävling och så Yasmines favoritdans.

– Genom dans släpper alla spänningar. Mitt mål är att få in en aktivitet varje fredag, som exempelvis dans. Att sätta på en glad låt och dansa loss gör att vi mår bra. Många blir obekväma i en danssituation men dansen kan hjälpa oss att få det där som ligger och gror i bakhuvudet att försvinna, eller det gör att vi åtminstone tänker på något annat en stund, säger Yasmine. ▶

Engagerat arbete

En av dem som deltar på dagens musikquiz är Sonja Erlandsson, utförardirektör.

– Jag är så glad och tacksam över det goda arbete som görs av hälsoinspiratörerna. De hjälper till att skapa en känsla av samhörighet och engagemang på arbetsplatsen. Hur vi mår på jobbet är oerhört viktigt och en del av vårt personalpolitiska uppdrag. Därför känns det självklart att Anki, Yasmine och Charlotte får möjlighet att lägga tid på hälsofrämjande arbete, säger hon och fortsätter:

– Förutsättningarna på våra arbetsplatser ser olika ut och det måste vi ha stor respekt för – inte minst inom våra vård- och omsorgsverksamheter. Vi måste titta på vad som är möjligt att genomföra. Till exempel har alla arbets-

platser arbetsplatsträff (APT) och lunchpaus där det går att bidra till ökad trivsel så som Anki och Yasmine gjort.

Frivilligt uppdrag

Att vara hälsoinspiratör är frivilligt och uppdraget ska kunna vävas in i övriga arbetsuppgifter.

Linköpings kommun erbjuder en digital grundutbildning för hälsoinspiratörer via Utvecklingsportalen. Det finns inte hälsoinspiratörer på varje arbetsplats men de inspiratörer som finns kan både nätverka och samarbeta kring hälsofrämjande frågor och dela med sig av både tips och kunskap.

Jennifer Wiklander är HR-konsult med god insyn i hälsoinspiratörens arbete.

– Att vara hälsoinspiratör handlar om att vara en positiv inspirationskälla

och förebild med personligt intresse för hälsa. Som hälsoinspiratör kan du bidra till att lyfta hälsan som en strategisk fråga på ledningsnivå och man kan även fungera som stöd till chefen vad gäller hälsofrågor, förklarar Jennifer.

Hälsoinspiration kan vara att bidra med kunskap, information och idéer som kan öka välbefinnandet på arbetsplatsen. Det kan också handla om att inspirera till att planera, anordna och marknadsföra aktiviteter som kan bidra till förbättrad hälsa och sammanhållning på arbetsplatsen.

– Att inspirera till hälsa på arbetsplatsen handlar inte bara om att förebygga sjukdom utan också om att skapa fysiskt, psykiskt och socialt välmående på arbetsplatsen. En bättre hälsa ger mer ork, skyddar mot sjukdomar, ökar

stresståligheten, ger ökat välmående och främjar avslappning och sömn. Allt detta är konkreta vinster för en verksamhet. När personalen mår bra, mår verksamheten bra, säger Jennifer.

Mer skatt och glädje

Utifrån ett hälsofrämjande perspektiv är uppdraget som hälsoinspiratör så mycket större än att enbart öka trivselen. Om arbetsmiljöarbete handlar om att motverka risker på arbetsplatsen så handlar hälsoarbete om att jobba proaktivt med det som kan bidra till hälsosamma arbetsplatser.

På Ågatan 31 är både Anki och Yasmine övertygade om att det skrattas mer på arbetsplatsen i dag men också att kollegorna vågar öppna sig mer med varandra. När glädjen är mer närvarande blir stämningen mer lättsam och det blir högt i tak.

– Vi har haft våra utmaningar. Det går inte att få med alla i ett förändringsarbete men det går att få med tillräckligt många, säger Anki.

Klockan närmar sig 09.30 och vid skrivborden börjar det röra på sig. Snart är det dags för musikquiz. De runda borden i lunchrummet fylls och alla placerar sig i lag.

– Ni får inte bilda samma lag! ropar Yasmine till den grupp som vann förra gångens musikquiz. Gruppen skrattar hjärtligt åt att de inte kom undan men går med på att blanda upp sig. Quizet kan börja! Poplåtar mixas upp med följdfrågor och vips var fikarasten förbi och dagens quizvinnare avslöjas. I toppen står det lika mellan två lag men på utslagsfrågan tar "Laget i hörnsoffan" hem vinsten denna gång. Priser delas

ut och samtal förs innan det är dags att återvända till skrivborden.

Anki och Yasmine är glada över avslutningen och kan nu andas ut innan det är dags att låta dagen fortsätta. ■

Följ hälsoinspiratörerna på Instagram!
Sök på halsa_gladje
Här får du inspiration på aktiviteter och må-bra-tips!

Exempel på aktiviteter:

Stafettpinnen – En pinne med en lapp vandrar mellan kollegorna. På lappen står det: "Hej. Om du fått mig uppmanas du att ta en kort rörelsepaus. Gå ett extra varv på kontoret, sträck på dig, gör några benböj... När du är klar lägger du mig på en kollegas arbetsplats. Håll mig i rörelse!"

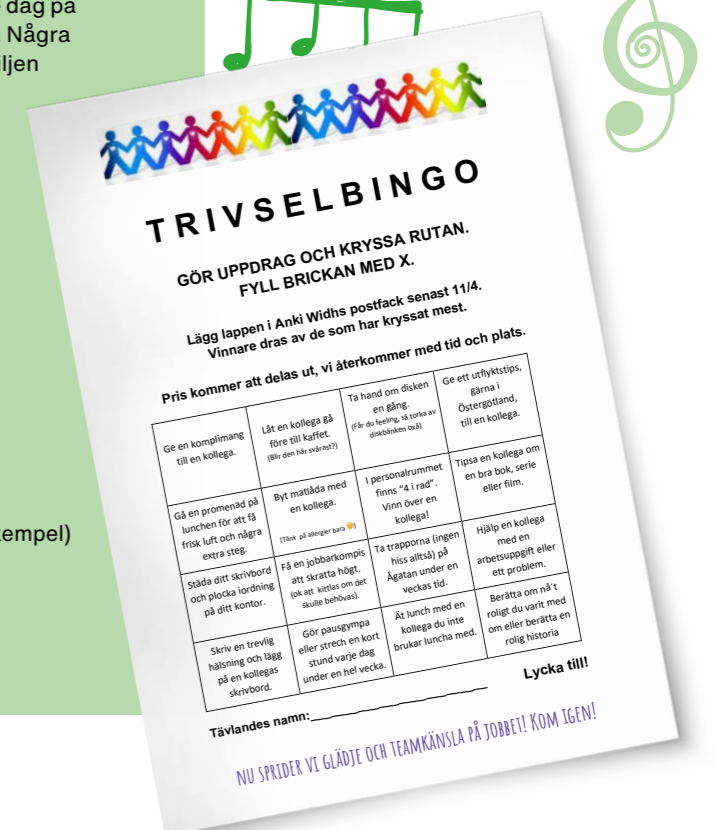
Runstreak – den som är med springer minst 1,61 kilometer varje dag på sin fritid. En aktivitet som hade positiv effekt på medarbetarna. Några hittade tillbaka till löparglädjen, en annan fick med sig hela familjen ut i spåret.

Cool down – alla samlas en kort stund på cirka 5–10 minuter. Djupandas, blundar, sänker axlarna och samlar energi.

Trivselbingo – Klassisk bingobricka fast med aktiviteter och samtalsfrågor. Exempelvis: "Skriv en trevlig hälsning och lägg på en kollegas skrivbord, tipsa en kollega om en utflykt inom Östergötland eller vinn över en kollega i fyra i rad".

Musikquiz – Fredagsaktivitet i lunchrummet. Medarbetarna delar upp sig i lag och får svara på en blandning frågor som rör musik.

Aktivitetstävling – I stället för stegtävling. 1 minuts träning/fysisk aktivitet = 1 poäng. (30 minuter jogg = 30 poäng, 15 minuter cykling = 15 poäng till exempel) Här kan alla typer av aktiviteter vara med; löpning, cykling, snöskottning, promenader, simning med flera.

Missa inte!

Hej chef!

Du kommer väl på Chefens dag 2024? Den äger rum **den 8 mars**.

Årets tema för dagen är **"Chefskap i förändring: Engagemang ger hållbara arbetsplatser"**.

Mer information hittar du på Chefsportalen.

Förvaltningar

Text: Anna Frejd

Två nya kommer och två gamla försvinner

Från den 1 januari 2024 kommer äldreomsorgen och socialtjänsten att bli mer renodlade i varsin förvaltning.

Linköpings kommun står inför nya utmaningar inom välfärdssektorn och för att kunna möta invånarnas behov behöver kommunen förändra sitt sätt att arbeta. Ett steg är att skapa två nya förvaltningar med förutsättningar för helhetsansvar över myndighetsutövning, planering, beställning, utförande och uppföljning, vilket de nya förvaltningarna får.

I dag har Social- och omsorgsförvaltningen ansvar för myndighetsutövning, beställning och uppföljning inom vård, stöd och omsorg, medan Leanlink har ansvar för utförandet i kommunal regi. Dessa båda förvaltningar upphör därmed från och med årsskiftet och ersätts av de nya. De nya förvaltningarna kommer att heta Socialförvaltningen, förkortas SF, och Vård- och omsorgsförvaltningen, förkortas VOF.

Kontakt Linköping

Vanligaste frågorna från Linköpingsbor

Vad kontakter Linköpingsborna oss om? Här är de vanligaste frågorna som respektive förvaltning fått de senaste månaderna:

Integration- och arbetsmarknadsförvaltningen:

Ekonomiskt bistånd. Under perioden maj-augusti var också ferierarbete en vanlig fråga.

Kommunledningsförvaltningen:

Frågor som rör trygghet, säkerhet och kris samt kommunikationsfrågor och företagsrelaterade frågor.

Kultur- och fritidsförvaltningen:

De tre vanligaste frågorna har handlat om lokalbokning, bibliotek och Kulturskolan.

Social- och omsorgsförvaltningen samt Leanlink:

Främst frågor som rör hemtjänst, avgiftsfrågor och funktionsnedsättning. Även många frågor om områdesbaserad vård och omsorg.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen:

Frågor om färdtjänst, boendeparering och bygglov.

Utbildningsförvaltningen:

Fakturafrågor för barnomsorg, skolskjuts och elevresor samt ansökningar till förskola.

Verksamhetsstöd och service:

Frågor som rör överförmyndare och god man.

5 frågor

Enhetschef Ola Cederborg

Text: Björn Öberg Foto: Katarina Bergshem

I somras slutade Linköpings kommun skicka pappersfakturer till dem som har en digital brevlåda. En förändring som både lett till smidigare hantering och lägre kostnader. Vi ställde fem frågor om detta till Ola Cederborg, enhetschef på Ekonomiservice.

Varför görs den här förändringen?

– Dels är det väldigt dyrt att skicka post, det är också klart bättre för miljön, och det är många som idag förväntar sig att fakturer ska levereras digitalt. Dessutom är leveransen både snabbare och säkrare. De som sedan tidigare har fakturer till sin internetbank berörs inte av förändringen.

De som har en digital brevlåda (Kivra, Billo eller Min Myndighetspost) berörs. De som varken har digital brevlåda eller har sett till att få e-fakturer till sin internetbank får fortsatt sin faktura med vanlig post.

Vad är viktigt att tänka på för den som får fakturer från kommunen?

– Det är viktigt att ha koll på sin digitala brevlåda, eftersom fakturorna hamnar där. Det är inte säkert att alla vet om de har en digital brevlåda.

Fakturer som går till en digital brevlåda går inte att betala i den digitala brevlådan. Den som vill kunna betala sin digitala faktura direkt behöver anmäla det till sin internetbank, eller anmäla sig till autogiro.

Finns det några risker med digitala fakturer?

– Det finns såklart risker med allt, men med digitala fakturer är vi säkra på att fakturan verkligen når rätt person. Den största risken är att vi skickar fakturer till personer som har en digital brevlåda, men inte känner till att de har det.

Hur många fakturer skickar kommunen varje år?

– Kommunen skickar drygt 250 000 fakturer per år, de flesta handlar om barnomsorg och annan omsorg.

Hur många fakturer skickas fortfarande med post?

– Runt 40 procent, och pappersfakturorna står för runt 90 procent av våra fakturakostnader.

Populärt i sociala medier just nu

10 360

Så många personer följer @linkopingskommun på Instagram!

Sågholmen är ett uppskattat område

Sågholmen vid Tannefors slussar, i folkmun även kallat Hawaii, är en riktig Linköpingspärla mitt i Stångån och Kinda kanal. Under vintern 2022/2023 rustades parkmiljön upp och när vi publicerade ett bildspel på Sågholmen i sommarskrud märktes det verkligen hur poppis det är hos Linköpingsborna. Inlägget nådde drygt **50 000** personer på Facebook och Instagram och fick över **1200** gilla-markeringar på båda plattformarna. Dessutom fick det ungefär **50** kommentarer på Facebook.

"Jag tror ingen chef klarar sig utan samordnare"

I Linköpings kommun finns många spännande tjänster. Jaana Dahl arbetar sedan 2008 som samordnare för Ekbackens vårdboende inom Leanlink och älskar sitt jobb. Och inlägget om Jaana i mitten av sommaren älskades i sociala medier. Det nådde cirka **33 000** personer på Facebook och fick nära **300** gilla-markeringar och **45** kommentarer. Dessutom klickade drygt **750** personer sig vidare till linkoping.se för att läsa mer om Jaana och rollen som samordnare.

Livskompetens och odling hos Drivbänk

Verksamheten Drivbänk i Vreta kloster är en arbetsmodell för arbetssökande personer med intresse för de gröna näringarna och som av olika skäl hamnat långt från arbetsmarknaden. Att det är en uppskattad verksamhet var tydligt även i sociala medier. Sommarens publicering nådde ungefär **40 000** personer på Facebook och Instagram och fick tillsammans drygt **700** gilla-markeringar. Det fick även **15** kommentarer och lika många delningar på Facebook samt fler än **600** länkklick.

Vi är vidare som finalist i

iCapital Award 2023!

*AI-genererad visionsbild

Spänningen är olidlig! I det senaste numret av Vi Linköping kunde du läsa om att Linköping har ansökt till EU-kommissionens pris iCapital Awards. Priset ges till städer i Europa som är goda exempel på hur samhälls- och hållbarhetsutmaningar kan lösas genom innovation och utveckling.

I september stod det klart att vi var en av sex semifinalister i kategorin The Rising Innovative City (för städer mellan 50 000 och 249 999 invånare). Nu är det även klart att vi i hård konkurrens blivit en av tre finalister! De två andra finalisterna är Cork (Irland) och Padova (Italien).

Vinnaren presenteras av EU-kommissionen den 27 november i Marseille, och får 500 000 euro för att fortsätta satsa på sina innovativa lösningar. De två andra finalisterna får 50 000 euro vardera.

Nu håller vi tummarna för att vi går hela vägen - heja Linköping!

Skanna koden eller gå in på www.businesslinkoping.se för att läsa mer om priset och vår ansökan.

Jazzsångerskan som gör karriär inom äldreomsorgen

Text och foto: Emmilie Engström

Går det att vara jazzsångerska på jobbet? Absolut. I alla fall om du frågar Åsa Tåhlin, kulturarbetare inom Leanlinks verksamhet Kultur och fritid för äldre.

Musik har alltid varit en stor del av Åsa Tåhlins liv. När hon var liten gick hennes mamma ofta och nynnade på Monica Zetterlund och det var inte ovanligt att föräldrarna tog ton på fester som familjen var inbjudna till.

– Det är nog därifrån mitt intresse för jazz och visor föddes. Från början spelade jag bara piano men sången tog över allt mer. Jag sjöng väldigt mycket i kör innan jag började med solosång, säger Åsa som vid sidan av arbetet i Linköpings kommun jobbar som sångerska.

– Jag sjunger på privata tillställningar såsom bröllop och begravning, men har även återkommande spelningar på restauranger och inom Svenska kyrkan.

Älskar att möta människor

Vi träffas på Åsas kontor på S:t Larsgatan i centrala stan. Här arbetar hon sedan ett drygt halvår tillbaka som kulturarbetare inom äldreomsorgen, en verksamhet som består av två heltidstjänster och tre deltidstjänster. Musik, målning och snickeri är några av områdena som gruppen jobbar med ute på kommunens olika vårdboenden.

– Vi undervisar även vårdpersonal så att de kan ordna egna aktiviteter på boenden, till exempel håller vi gitarrkurser.

Ungefär fyra eftermiddagar i veckan är Åsa ute på vårdboenden och sjunger, oftast tillsammans med en kollega, eller håller i akvarellmålning. Under övrig tid arbetar hon med administrativa uppgifter, bland annat är hon samordnare för Äldredagen som arrangeras varje höst.

– Det är skitkul! Jag älskar att jobba med människor och att jobba där de är. Jag vill se människan, den yrkesverksamma personen en gång har varit och försöka se personen innan hen blev sjuk. Genom musiken och målningen försöker jag fånga upp deras historia.

Över 30 år i kommunen

Även fast Åsa bara haft sin nuvarande tjänst i knappt ett år så är hon inte ny inom kommunen. Hennes första jobb fick hon 1990 och då som nyutbildad mellanstadie lärare.

– Jag undervisade främst i religion, svenska och matte – och självklart musik.

Så småningom började Åsa att ha datorkunskap med eleverna och fick även i uppdrag att skapa Hjulsbroskolans och Vårdbergsskolans webbsida på linkoping.se. Nu började Åsas tillvaro på jobbet gå från undervisning till att jobba allt mer med webb. Mellan 2010–2017 arbetade hon som IKT-samordnare, det vill säga att hon lärde sina lärarkollegor att använda digitala verktyg. Hon har även varit projektledare för införandet av digital närvarohantering i förskolan. Innan nuvarande jobb var hon webbredaktör och hade övergripande ansvar för alla webbsidor under Förskola & utbildning på linkoping.se.

– Jag tycker att det finns en kreativitet i det digitala arbetet också, även om det inte alltid innebär ett fysiskt möte. Men som webbredaktör måste jag kunna sätta mig in i hur andra tänker och hur de kan uppfatta den text jag publicerar. Jag gillar att tänka målgruppsanpassat.

Kroppen sa ifrån

Men så kom pandemin och allt förändrades på ett dygn. Arbetsbelastningen växte med raket fart. Som ensam webbredaktör på Utbildningsförvaltningen var Åsa ständigt i hetluften.

– Det var extremt mycket som skulle publiceras, både intern och extern information. Vi på Utbildningsförvaltningen var väldigt hårt belastade och oftast fanns ingen framförhållning på

när restriktionerna från regeringen skulle komma och vad det skulle innebära för oss som arbetade inom skolvärlden.

Det blev helt enkelt för mycket och hösten 2021 sa kroppen ifrån.

– Jag satt vid datorn en dag på jobbet och helt plötsligt glömde jag helt bort vad jag nyss hade gjort. Jag kom inte ihåg nånting. Den dagen gick jag hem och tänkte att jag behöver nog vara hemma imorgon. Istället blev jag deltidssjukskriven i ett år.

”Bidra till en bättre dag för andra”

Under sjukskrivningsperioden började Åsa fundera på vad hon faktiskt ville göra resten av tiden innan pension. Då dök plötsligt annonsen som kulturarbetare inom Leanlink upp.

– Jag har fått ett helt nytt liv nu. I det här jobbet får jag en kombination av kreativitet och att träffa människor. Jag får mycket skratt, bekräftelse och positivitet. Det är betydelsefullt att bidra till en bättre dag för andra. ■

Åsa Tåhlin arbetar som kulturarbetare inom äldreomsorgen – ett uppdrag som ligger henne varmt om hjärtat.

Fakta

Namn: Åsa Tåhlin
Ålder: 59 år
Bor: Centrala Linköping
Familj: Nygift, två vuxna barn från ett tidigare förhållande
Intressen: Musik, fotografering, naturen
Udda talang: Kan låta som ett får
Drömjobb som barn: Ornitolog (fågelskådare) och musiker

Tillsammans med kollegan Thomas Carlsén spelar och sjunger Åsa, bland annat på Aktivitetshuset Blandaren.

”Jag har fått ett helt nytt liv”

Tema: Digitala Linköping

Linköping har länge haft en förkärlek för teknik och innovation. Det är en del av stadens profil och kärna.

Det finns också en genuin uppfattning att Linköping är en av de städer som tagit sig långt inom digitalisering.

Men vad är då digitalisering, hur påverkar det medarbetaren och kommuninvånaren och vart vill vi i framtiden?

Om detta och mycket mer kan du läsa på våra temasidor om digitalisering.

(Det är lätt att villa bort sig i ordet digitalisering, det är ett begrepp som innefattar mycket. Om vi kokar ner ordet kan vi närma oss kärnan av betydelsen. Nämligen att digitalisering är utveckling med hjälp av digitala verktyg. Att utveckla, effektivisera och tillföra funktionalitet och på så sätt förbättra arbetsgången.)

Linköping flåsar framtiden i nacken

Text & foto: Fanny Miles

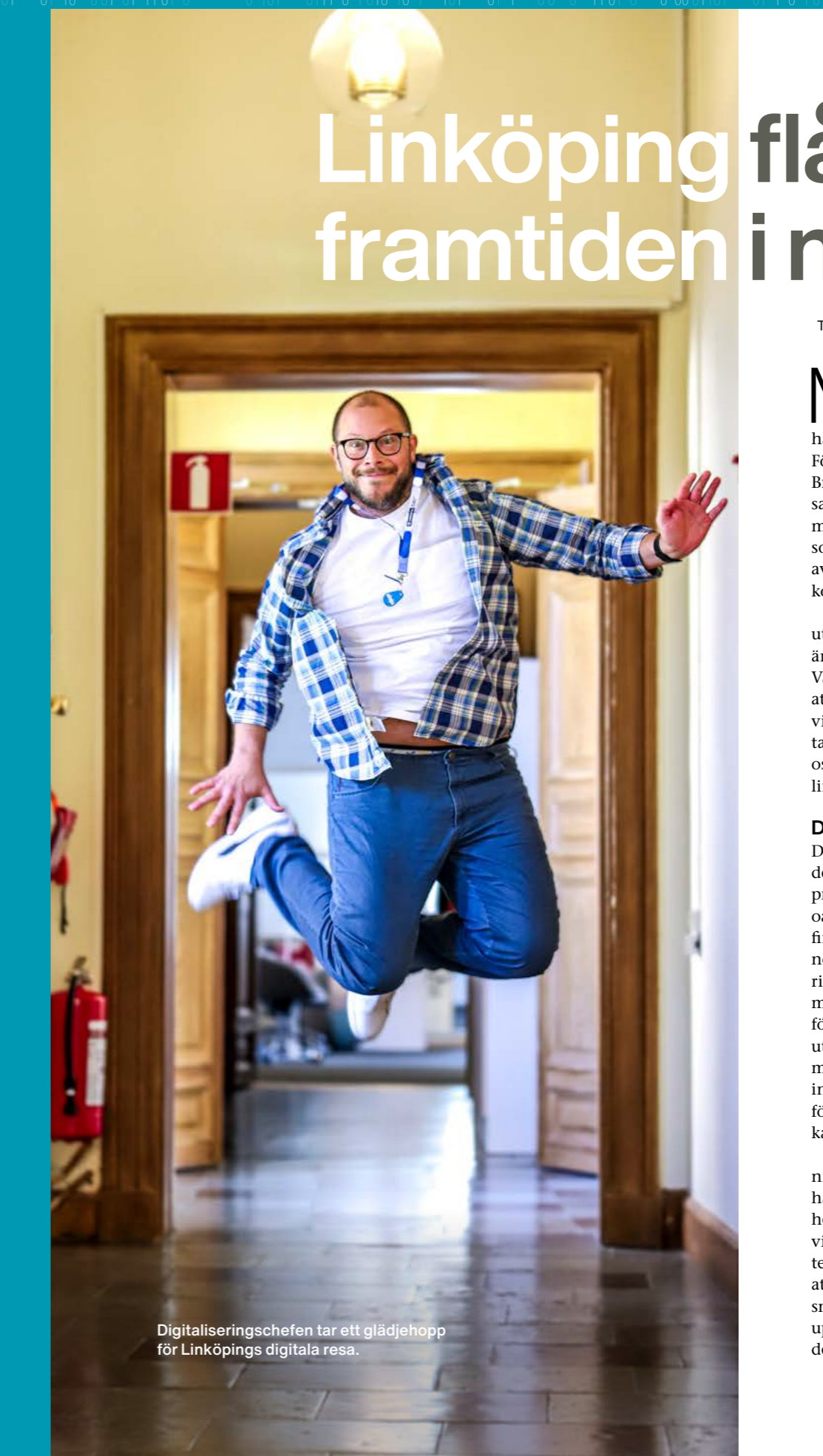
Många förknippar digitalisering med tekniska lösningar. Det är till viss del helt riktigt men det handlar först och främst om utveckling. För enligt digitaliseringschef Petter Brusling är digitalisering just samma sak som verksamhetsutveckling fast med stöd av IT. Det är utveckling i sig som är i fokus, digitalisering är blott ett av de verktyg vi kan använda för att komma framåt.

– Digitala verktyg kan hjälpa oss att utveckla arbetssätt, men det viktigaste är att kartlägga vilka behov som finns. Vart är vi på väg och vad behöver vi för att ta oss dit? Därför måste vi fundera på vilken effekt vi vill uppnå och vilka digitala verktyg och tekniker vi kan använda oss av för att nå dit. Verksamhetsutveckling är grunden, säger Petter Brusling.

Digital i det privata

Digitalisering kan dock låta skrämmande för den som inte är fullt insatt. I det privata är många av oss otroligt digitala, oavsett yrkesroll. Förutsättningarna finns där men att digitalisera sig själv genom vardagen är inte målet. Digitaliseringen som sker inom Linköpings kommun handlar snarare om att skapa bättre förutsättningar för våra medarbetare att utföra sitt jobb, genom att minimera administration och arbetsuppgifter som inte skapar värde och på så vis frigöra tid för att exempelvis få mer tid med brukare, elever eller sina medarbetare.

– Vi står inför stora kompetensförsörjningsutmaningar. Färre personer ska ta hand om fler. Så ser verkligheten ut i hela Sverige. I många yrkesgrupper har vi inte möjlighet att rekrytera då kompetensen inte finns, där måste vi hjälpas åt att utmana dagens arbetssätt och hitta smarta lösningar för att klara av vårt uppdrag. Digitalisering är en jätteviktig del i det, säger Petter. ▶

Digitaliseringschefen tar ett glädjehopp för Linköpings digitala resa.

Helikopterperspektiv

Utvecklings- och digitaliseringsenheten arbetar på en central och övergripande nivå med den kommungemensamma utvecklingen, bevakar den nationella utvecklingen och stöttar förvaltningarna i deras utvecklingsarbeten. Förvaltningarna har under de senaste åren byggt upp egna utvecklingsfunktioner för att stötta i den verksamhets specifika utvecklingen. Förvaltningarna befinner sig på olika platser utvecklingsmässigt, vilket inte är konstigt. Behoven och förutsättningarna ser väldigt olika ut, vilket gör att det jobbas med olika spännande saker i våra förvaltningar. Petter och hans medarbetare på Kommunledningsförvaltningen arbetar med att skapa gemensamma ytor för att på så sätt knyta ihop förvaltningarna så att de kan dra nytta av varandras arbete.

– Mitt uppdrag för min enhet ur ett centralt perspektiv är att få fart på utvecklingen i kommunen. Öka takten och höja utvecklingsförmågan. Det kan vi dock inte göra själva utan vi behöver ha hela kommunen med på resan.

Handlingsplan som grund

Som ett led i den gemensamma digitala förflyttningen har en handlingsplan tagits fram. Den ska konkretisera program för digital transformation och höja kommunens gemensamma förmåga oavsett förvaltning. Syftet är att skapa bättre förutsättningar för att varje förvaltning ska kunna jobba bättre och effektivare med sina egna processer.

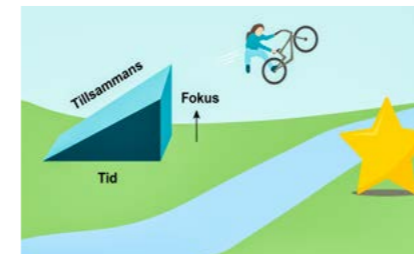
– Vi arbetar fram en gemensam basplatta, skulle man kunna säga. Utifrån den kan sedan förvaltningarna utveckla egna arbetsätt som ska underlätta arbetsvardagen. Förvaltningarna vet bäst hur de själva arbetar så det vi gör från vårt håll är att tota ihop den nationella utvecklingen och den gemensamma utvecklingen inom kommunen med verksamhets specifika behov, förklarar Petter engagerat.

Kan digitaliseringen gå för långt?

Men finns det en risk att vi digitaliserar bort oss själva eller att medarbetarna inte hinner med i digitaliseringens tidevarv?

– Inom kommunserverigen brukar man prata om digital mognad. Jag vill hellre

benämna det som digital kunskap. Den digitala kunskapsnivån är väldigt spridd beroende på vad man arbetar med inom förvaltningarna. Samtidigt är det svårt att undvika digitala verktyg eftersom de finns runt om oss både på arbetsplatsen och i det privata.

Tillsammans är det lättare att ta sig över hinder.

Min målbild är att våra medarbetare ska ha tillräckligt hög kompetens för att kunna vara med i omställningsarbetet och förstå tekniken. Genom delaktighet och förståelse får vi fart på saker, säger han.

Petter poängterar också att ju mer värde som läggs i våra digitala miljöer, desto större blir konsekvenserna av ett digitalt intrång. Risker och sårbarheter kring vårt digitaliserade arbetssätt måste hålla en konstant aktiv och aktuell nivå för att föregå och skydda oss mot intrång. Med uppenbar stolthet pratar han om LK-data, kommunens IT-stöd.

– LK-datas medarbetare är otroligt duktiga och i en modern it-organisation med god struktur och proaktivt arbete. Genom dem får vi mycket stöd.

Google workspace

Ett exempel på den digitala förflyttningen i Linköping är införandet av Google Workspace vintern 2020. En digital plattform som förenklar kontakten medarbetare och förvaltningar emellan. Snabb kontakt över chatten, smidiga digitala möten och dokument som flera kan arbeta med samtidigt gör dialogen och arbetet både flexibelt och mer effektivt.

– Det är klart att det kan bli kämpigt när 10 000 medarbetare ska lära sig ett nytt verktyg och det är ett system som inte hanterar precis allt men i det stora hela är det ett positivt införande. Vilken kraft det är att ha ett gemensamt verktyg som pratar ihop sig. Att samskapa dokument, höras enkelt över chat och meet. Det har definitivt förändrat vårt sätt att arbeta, säger Petter.

Fördel för vår vardag

Det som väntar framåt är att fortsätta arbetet med handlingsplanen innan den klubbas i nämnd. Utvecklings- och digitaliseringsenheten har redan utökats med fler medarbetare för att möta kommande utmaningar och för att kunna fortsätta med ett effektivt utvecklingsarbete.

– Det är viktigt att vi orkar hänga i. Som kommun har vi lagar och regler att förhålla oss till men i övrigt har vi fritt spelutrymme. Det är spännande att se vart det kan ta oss. Nya digitala arbetssätt kan vara krångliga att införa men om vi kan enas och hålla i så kommer det sitta i ryggmärgen till slut och vara till fördel för oss i vår vardag. ■

Allt var inte bättre förr...

Redaktionen har fått hjälp av LK-data att plocka fram bilder på hur kommunens "digitala" arbetsplatser såg ut längre tillbaka.

Sent 70-tal och tidigt 80-tal kördes "databehandlingar" på en servicebyrå som låg i Tornby. Till exempel hade datavdelningen på Ekonomikontoret en stans-grupp som från underlag stansade in på magnetband, som sedan lämnades och lästes in på servicebyrån. Resultatet kom sedan tillbaka som listor.

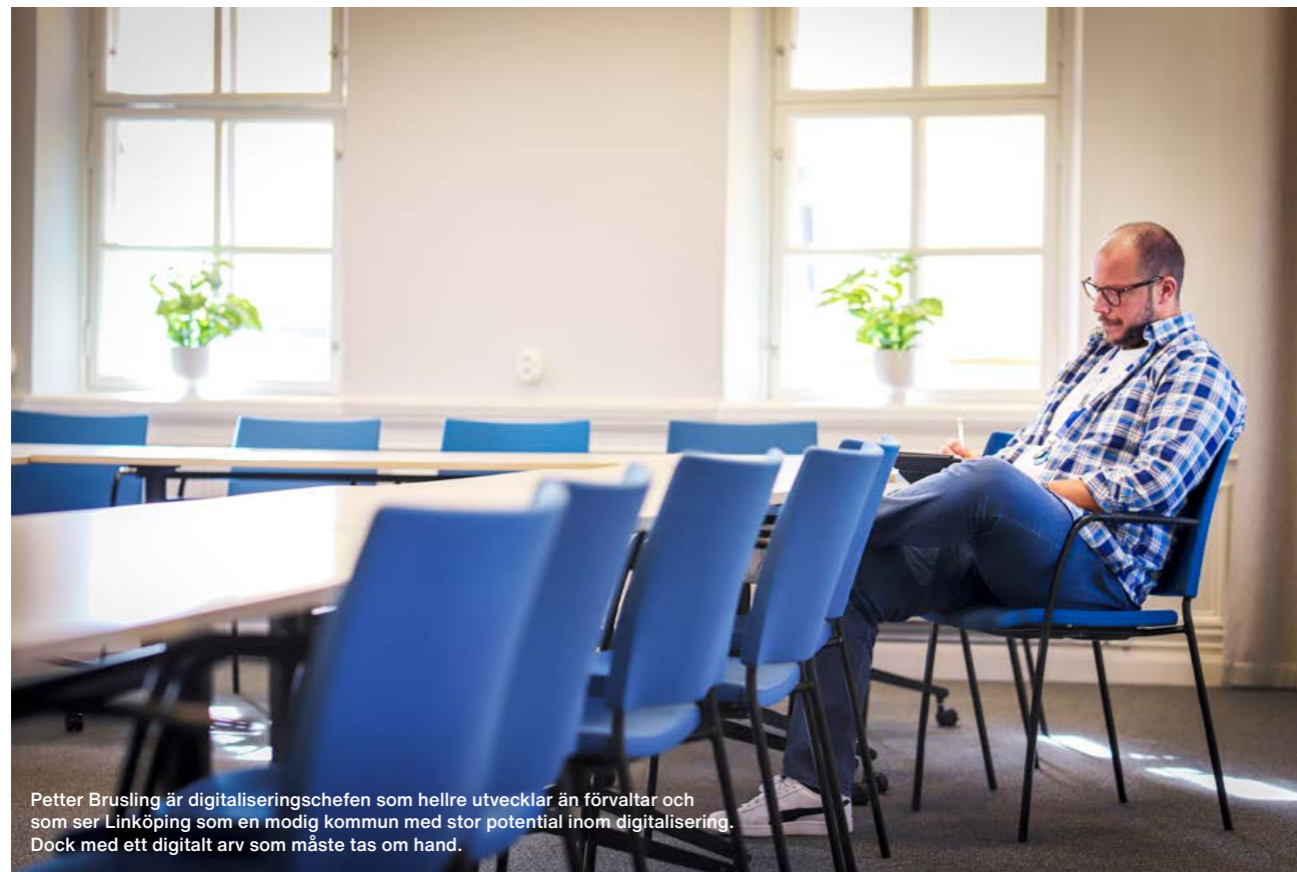
Detta är en textbaserad terminal som anslöt till minidatorn där programmet fanns. En datorterminal som en användare kan använda för inmatning och presentation av data.

Under skrivbordet står de första Novell-respektive Windows-baserade serverna, som användes för fildelning från PC.

För 20 år sedan kunde kommunens kontorsarbete se ut så här. Känner du igen dig?

Petter Brusling är digitaliseringschefen som hellre utvecklar än förvaltar och som ser Linköping som en modig kommun med stor potential inom digitalisering. Dock med ett digitalt arv som måste tas om hand.

Ditt Linköping ska bli Mitt Linköping

Det som är ditt ska bli mitt... Linköping. Och Mitt Linköping ska underlätta för alla. Snart kommer en ny gemensam portal som samlar alla kommunala ärenden på ett och samma ställe.

Text: Johan Hermansson

OAVSETT OM ditt Linköping "bara" är som medarbetare eller som både medarbetare och invånare ska det som är "ditt" Linköping i dag, framöver bli Mitt Linköping.

Förvirrande? Vi tar det från början. Linköpings kommun är en stor och komplex verksamhet. Vi är fler än 10000 medarbetare som gör väldigt många olika saker. Vi tar hand om lekplatser, vi erbjuder kulturskola, vi handlägger försörjningsstöd, vi sköter äldreomsorg och en massa andra tjänster. Men att hålla koll på allt vi gör och vem som gör vad är ganska svårt.

– Inom kommunen har vi väldigt ambitiösa människor som verkligen vill serva och göra det så enkelt som möjligt för invånarna att komma i kontakt med rätt person. Då gör vi saker utifrån ett internt processperspektiv, så att jag till exempel bygger en app eller skapar en e-tjänst, säger Martin Liabäck och fortsätter:

– Och den blir jättebra. Den gör oss effektivare, den gör oss billigare, den gör oss snabbare – den är skitbra. Men jag tänker inte riktigt på att du som invånare kanske behöver ladda ner 27 olika appar och hitta 58 olika e-tjänster, säger Martin som är verksamhetsområdeschef för bland annat Kontakt Linköping på Verksamhetsstöd och service och en av drivkrafterna bakom Mitt Linköping.

Enhetligt och överskådligt

Faktum är att vid en förstudie som genomfördes under 202–2022 konstaterades att kommunen tillhandahåller ungefär 110 olika e-tjänster och ett 140-tal blanketter. Och det är här Mitt Linköping kommer in i bilden.

Mitt Linköping är projektnamnet på det som ska bli en portal för Linköpingsbor och företag att ta del av enhetlig information och hantera sina ärenden digitalt genom kommunens webbplats. Exakt vad den kommer att heta är inte bestämt men portalen ska samla alla kommunens e-tjänster och ge användaren en överskådlig bild över sina kontakter och ärenden med Linköpings kommun. En service som inte bara förväntas, utan krävs av oss.

– Tanken är att du loggar in i portalen och ser alla pågående ärenden. Du kan lätt se när bollen ligger hos dig och du förväntas göra någonting eller när bollen ligger hos kommunen och du bara behöver vänta på ett besked. Och så ser du också vilka beslut som redan är tagna och vilka ärenden som är avslutade.

Avlasta och effektivisera

Men det är inte bara Linköpingsbor som kommer att tjäna på det här. För enligt Martin Liabäck är den största vinnaren invånaren, den näst största vinnaren skattebetalaren och den tredje största vinnaren är faktiskt medarbetaren.

– Det är skitjobbigt att förändra en arbetsprocess, så klart. Att tvingas vara digital och inte få behålla gamla papper och pärmar. Men när vi får ordning på e-tjänsterna så kan vi följa dem och förbättra dem. Se om vi kanske kan formulera oss klokare eller informera om vad du behöver förbereda inför ett besök hos vår portal. Utifrån det interna perspektivet handlar det nämligen också om att avlasta och effektivisera, säger Martin Liabäck.

Martin Liabäck, verksamhetsområdeschef Verksamhetsstöd och service.

Fakta

Mitt Linköping är projektnamnet på Linköpings kommuns kommande portal för e-tjänster gentemot invånare och företag.

I portalen ska kunden kunna:

- hitta våra e-tjänster på ett och samma ställe
- återanvända information som redan är lämnad
- söka/anmäla och följa ärenden
- svara på/komplettera ärenden
- se och söka ärenden i respektive status

Lanseringen kommer så smått att ske under 2024 med vissa tjänster. Därefter kommer fler och fler tjänster att flytta in och portalen förväntas vara fullständig år 2027.

– När vi får koll på det här kan vi även standardisera och automatisera vissa grejer. Det är inte det som är huvudsyftet men en bieffekt av det här blir att vi kan göra saker lite snabbare, lite enklare. Därmed kan vi avlasta handläggare så att de kan fokusera på kärnuppgiften – och då får vi mer för skattepengarna.

"Vi kommer göra det bra"

Hela processen med Mitt Linköping är en del av Linköpings kommuns pågående digitaliseringsresa som man kan säga tog ordentlig fart med projektet Blankettfritt år 2020 – då över 200 pap-

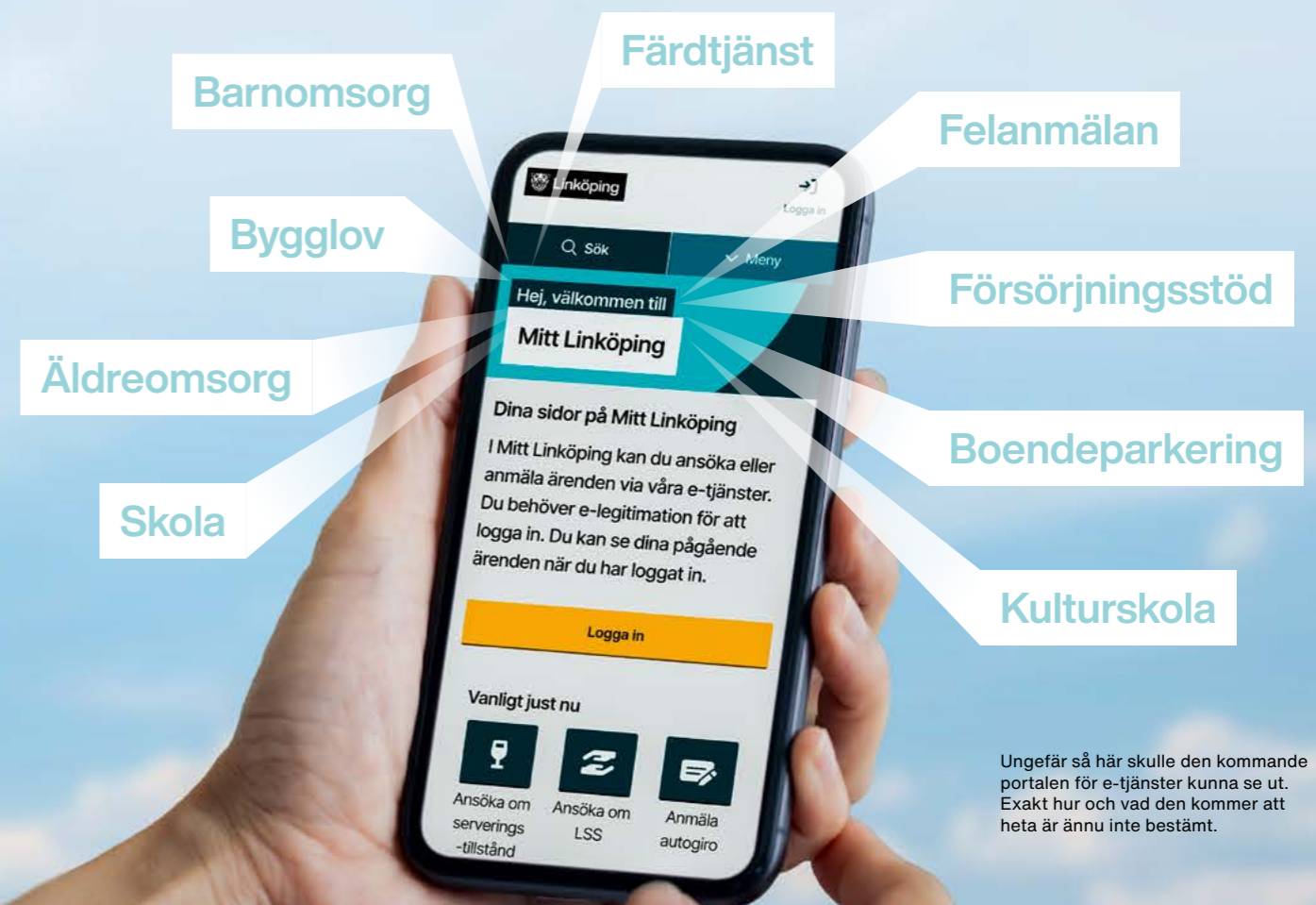
persblanketter digitaliserades och flera blev e-tjänster. Förutom att det underlättar vårt eget arbete har vi sedan tidigare beslutat att digitala kanaler ska prioriteras enligt principen Digitalt först.

Även om det är en lång bit kvar tills samtliga kommunala tjänster kommer att finnas på plats i Mitt Linköping, cirka år 2027, kommer portalen att lanseras redan nästa år. Då kommer vissa tjänster att finnas där, till exempel för företagare och tjänster kopplat till stadsmiljö såsom anmälan av pothål och trasiga belysningsstolpar. Sedan kommer fler och fler tjänster successivt

att lyftas in. Men arbetet internt kommer att vara desto mer märkbart.

– Den största grejen för dig som medarbetare är att nu måste vi faktiskt bli digitala. Om du vill skriva ett brev så går det bra att du gör det, men du behöver registrera någonstans digitalt att du har skrivit ett brev. Om informationen inte är digital faller hela konceptet, säger Martin Liabäck och fortsätter:

– Det kommer inte att bli bra utan vi kommer att göra det bra. Det är vi som måste göra jobbet. Vackra ord kokar inget ris. ■

Ungefär så här skulle den kommande portalen för e-tjänster kunna se ut. Exakt hur och vad den kommer att heta är ännu inte bestämt.

Från vänster: Kristoffer Junblom (teknikutvecklare), Sara Lundell (undersköterska), Fadi El Belbol (IT-arkitekt), Camilla Scharff (verksamhetsstrateg), Eva Broman (projektledare) och Marie Gunhardsson (projektledare). Foto: Evelina Restrup.

Digital teknik en del av framtidens äldreomsorg

Text: Evelina Restrup

Framtidens äldreomsorg står inför stora utmaningar. Andelen äldre ökar, tyngden på vård blir högre och det är redan nu svårt att rekrytera. För att bemanningen ska räcka till framöver behöver vi förändra arbetssättet och frigöra tid. Man behöver digitalisera äldreomsorgen.

Sensorer, larmklockor och kameror. Det är olika exempel på trygghetsskapande teknik som under 18 månader har använts på två vårdboenden i Linköping. Projektledaren Marie Gunhardsson berättar mer om arbetet som går under namnet Beata.

– Beata är en utvecklings- och förändringsresa inom äldreomsorgen där man använder sig av trygghetsskapande tek-

nik. Det är ett gränsöverskridande arbete som Social- och omsorgsförvaltningen, Leanlink och LK-data gjort sedan 2019 för att digitalisera äldreomsorgen.

Sara Lundell jobbar på ett av de vårdboenden som varit utvecklingsverksamhet. Hon menar att digitaliseringen såklart innefattar teknik, men att det är de nya arbetssätt som tekniken medför som varit den stora omställningen.

– Den största skillnaden mot tidigare är att man har mer koll, fast på ett annat sätt. Vi kan känna oss trygga i att vi är där vi faktiskt behövs, det bidrar till en bättre arbetsmiljö.

Det Sara menar är att tekniken talar om när brukare är i behov av stöd och hjälp, istället för att behöva göra schemalagda tillsyner som det var innan. Istället för att knacka på hos brukaren mitt i natten och riskera att han eller hon vaknar så används den trygghetsskapande tekniken. Då kan personalen titta till brukaren från en mobil enhet utan att faktiskt behöva göra ett besök hos personen.

År 2025 ska det finnas trygghetsskapande teknik på alla 40 vårdboenden i kommunen, både privata och kommunala. Foto: Morten Munthe och Sensio.

Går det att lita på tekniken?

Som med allt annat så förekommer avbrott, men det finns reservrutiner och manuella arbetssätt om det behövs. Sara har dock inte upplevt några problem med tillförlitligheten.

När tekniken skulle upphandlas gjordes en så kallad funktionsupphandling, alltså att man har beskrivit ett behov och inte en lösning. Då får istället leverantörerna berätta vad de kan erbjuda för lösning.

– Här har samarbetet i vår grupp varit till stor hjälp för att kunna få ihop en helhet med verksamheternas behov, tekniska förutsättningar och gällande lagstiftning, säger Marie.

Planen framåt

År 2025 ska det finnas trygghetsskapande teknik på alla 40 vårdboenden i kommunen, både privata och kommunala. Installationen tar ungefär tio veckor per boende. Under tiden får personalen utbildning i de nya arbetssätten och i hur tekniken fungerar, eftersom det är viktigt att medarbe-

tarna känner sig trygga.

– Det är en tajt men realistisk plan. Tekniken är det enkla i det hela, säger Eva Broman som också är projektledare i Beata.

Då skrattar IT-arkitekten Fadi El Belbol till.

– Ja, när den är på plats kanske! En stor utmaning har varit att alla boenden ser olika ut. Tekniken påverkas till exempel av vilket material som är i väggarna eller hur långt det är till närmaste anknäring så som wi-fi-punkter.

Vad tycker de äldre?

Äldre och teknik brukar inte gå hand i hand. Men enligt Sara har ingen varit negativ eftersom de äldre inte behöver hantera tekniken över huvudet taget.

– Allt behovsanpassas och man kommer överens om vad varje brukare vill ha. Det är förvånande hur smidigt det har gått.

En spännande förändringsresa

Initiativet till Beata kommer från äldreomsorgsnämnden. Enligt den omvärldsbevak-

Snabbfakta

Beata = Behovsanpassade tillsyner och arbetssätt

Utvecklingsverksamheter: Kärna vårdboende

Ansvariga verksamheter: Social- och omsorgsförvaltningen, LK-data och Leanlink

Projektledare: Marie Gunhardsson och Eva Broman

Tidsplan: 2019–2025

ning som gjorts verkar det som att Linköpings kommun är först i Sverige med att införa trygghetsskapande teknik och den här typen av arbetssätt på äldreboenden.

– Nyckeln har varit att samla kompetenser från olika delar av kommunen. Och att vara modig, men vi är ödmjuka inför förändringsresan. Det är ett väldigt spännande projekt, säger Eva Broman. ■

Digital plattform röjer väg för bättre arbetssätt

Text & foto: Fanny Miles

Kan ett gemensamt digitaliserat arbetssätt liknas vid lego? Fredrik Lorentzon och Anna Therese Ehnsjö använder i varje fall gärna lego som metafor när de presenterar verksamhetsplattformen som ska bidra till en obruten digital samhällsbyggnadsprocess.

När man pratar om en obruten digital samhällsbyggnadsprocess syftar man till att informationshantering sker digitalt genom hela processen där bland annat översiktsplaner, detaljplaner och bygglov ingår.

För Linköpings kommun och Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har ett arbete inletts med att bygga upp en verksamhetsplattform, med gemensam data, som ett led i att skapa en enhetlig och mer effektiv process. Den digitala informationen, datan, som samlas in ska gå att använda flera gånger om. Inte stanna upp inom en enhet utan i stället vara tillgänglig för hela förvaltningen.

– Om vi liknar det vid lego kan vi säga att plattformen innehåller massor av legobitar som vi använder för att själva bygga olika typer av tjänster, för att exempelvis visualisera och hämta in data kring vinterväghållning. Om vi längre fram vill utveckla tjänsten kan vi enkelt lägga till ännu fler legobitar från plattformen, säger Fredrik Lorentzon, utvecklingschef, och fortsätter:

– Detta gör det enkelt och effektivt att hela tiden utveckla våra tjänster så att de möter behoven på ett kostnads-

effektivt sätt, genom att inte vara beroende av externa systemleverantörer som ger en hög utvecklingskostnad och långa ledtider.

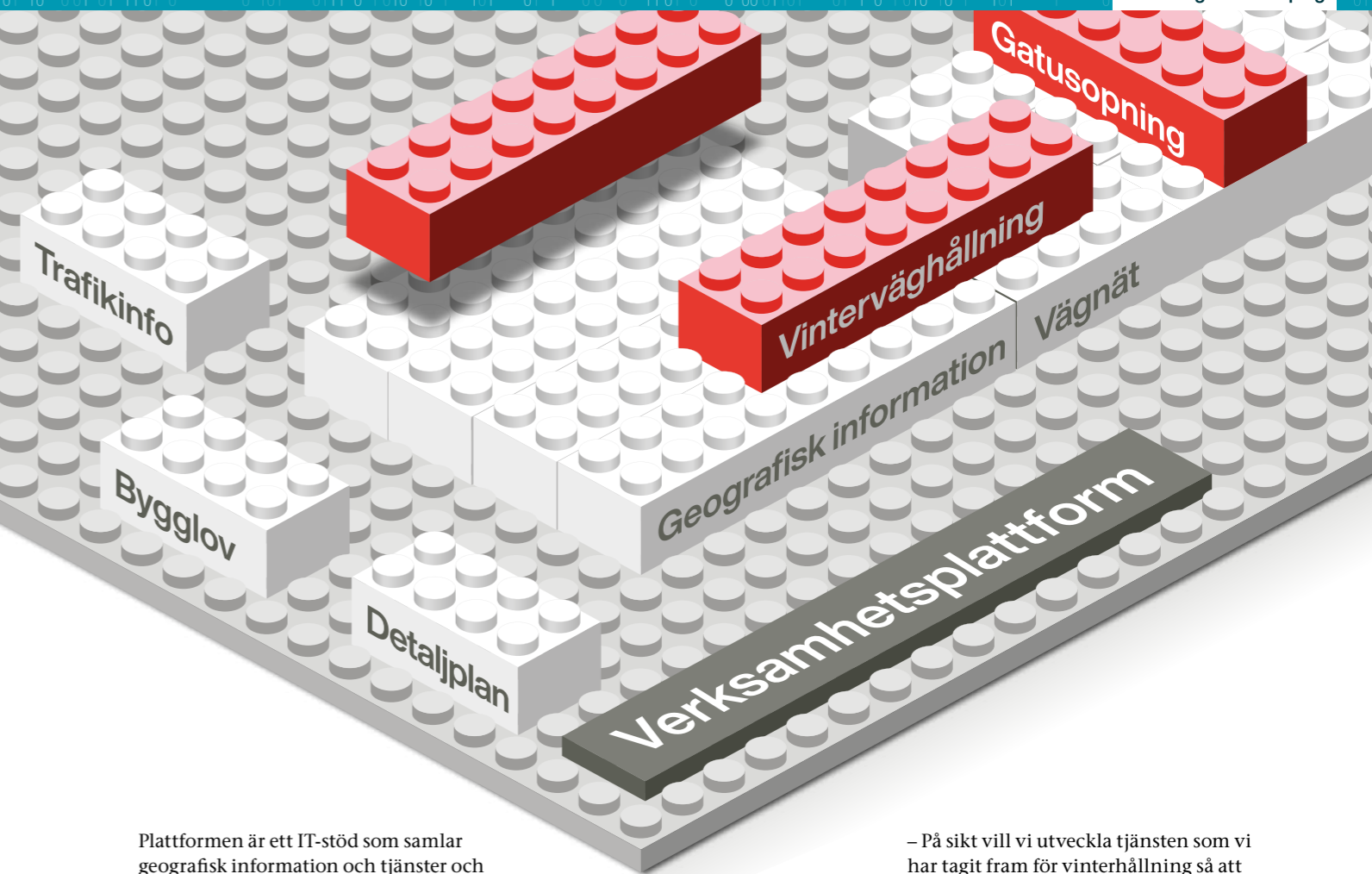
Plattform gör data tillgänglig

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen består av flera avdelningar som har fokus på olika delar i stadens utveckling och skötsel. Det kan bland

annat handla om att ta fram planer för hur vi ska bygga i olika områden, planera och hantera trafik, tillsyn kopplat till miljö och hälsa eller skötsel av gator, torg och grönområden. Avdelningarna har behov av samma geografiska information men det har hittills varit svårt att dela den mellan olika avdelningar och arbetsområden. Detta ska verksamhetsplattformen ändra på.

Fredrik Lorentzon, Dennis Höijer och Anna Therese Ehnsjö ser stora möjligheter med verksamhetsplattformen.

Plattformen är ett IT-stöd som samlar geografisk information och tjänster och alla medarbetare har tillgång till samma data.

– Vi har otroligt mycket data om geografisk information att hantera inom miljö- och samhällsbyggnad. Idag är den inlåst i en mängd olika system hos oss som gör det svårt för oss att dela den med varandra och med andra aktörer. Men tänk om vi istället tillgängliggör data över hela förvaltningen och i förlängningen hela kommunen. Det skulle leda till mindre slöseri med resurser, och det är just det som verksamhetsplattformen är till för, säger Anna Therese Ehnsjö som är verksamhetsutvecklare.

Verktyg förändrar arbetssätt

Medarbetarna på Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen ser verksamhetsplattformen som ett verktyg som möjliggör ett arbetssätt, inte enbart som ett IT-verktyg. Det handlar om datadriven och tjänsteorienterad utveckling, menar Fredrik Lorentzon. Den ska helt enkelt bidra till ett mer sömlöst informationsflöde, där datan förenar oss inom vår samhällsbyggnadsprocess.

Ett konkret exempel på hur plattformen kan användas är vid snöröjning. Dennis Höijer är gruppchef inom stadsmiljöavdelningen och såg potential i hur plattformen skulle kunna användas för vinterväghållning.

– Under hösten 2022 såg vi ett behov av att jobba med uppföljning på ett bättre sätt. Vi ville göra det enkelt för entreprenören och för oss. Så vi tog fram en prototyp inom ramen för verksamhetsplattformen för att samla viktig data som berör vinterväghållning, förklarar Dennis Höijer och visar en bild av hur en tjänst som utformats med hjälp av verksamhetsplattformen är uppbyggd.

Att sätta ihop tjänsten för vinterväghållning i verksamhetsplattformen tog drygt 30 timmar och kostade bara en bråkdel jämfört med det tidigare arbetssättet där man i stället hade upphandlat ett system från en extern leverantör.

Utveckla plattformen

Det finns sju driftområden och entreprenören ser sitt eget område för till exempel snöröjning och gatusopning.

– På sikt vill vi utveckla tjänsten som vi har tagit fram för vinterhållning så att vi kan använda den i fler sammanhang. Vi kommer kunna se vart det asfalterats, vart det sopats, halkbekämpats och så vidare. Det ska gå att kalibrera plattformen enkelt om vi upplever att någon del fattas, säger Dennis Höijer.

Fredrik Lorentzon fyller i:

– Idag finns ett kulturellt arv att utgå från en handling i analogt format, vilket definierat nuvarande processer, metoder och arbetssätt. Att gå över till digitala processer där vi blir samordnade genom den digitala informationen innebär en enorm potential att effektivisera våra handläggningsstider, där det även möter upp våra målgruppers förväntan på digitala lösningar som de är vana att nyttja i sin vardag. ■

Fakta

Geografisk information är data som beskriver företeeser och deras geografiska läge.

Snabbfakta

Projektnamn: Testarena trygghets-
skapande teknologier

Projektledare: Joakim Falkäng,
Linköping Science Park

Samarbetspartners:

- Linköpings kommun
- Linköping Science Park
- Östgötatrafiken
- Stångåstaden
- Utsikt
- Action for society
- Usify
- Rise
- Safe reaction
- Linköpings universitet
- Axis communication

Finansiär: Innovationsmyndigheten
Vinnova och samarbetsparterna ovan

Tidsplan: Mars 2023–augusti 2024

Projektets geografiska avgränsning

Ny teknik för ett tryggare Linköping

De senaste åren har det begåtts många våldsbrott i Linköping med flera skjutningar och sprängningar. Hur kan vi minska brottsligheten och öka tryggheten? Linköpings kommun vill nu utreda om teknologi kan vara en del av svaret på den frågan. Text & foto: Evelina Restrup

Kameraövervakning är inget nytt, men finns det andra tekniska lösningar som kan användas i trygghetskapande syfte? Det har Linköpings kommun gett Linköping Science Park i uppdrag att undersöka. Uppdraget resulterade i forsknings- och utvecklingsprojektet Testarena trygghets-
skapande teknologier (T3). Projektet syftar till att utveckla processer och testa ny teknik för att samhället ska lära och få kunskap om hur teknik kan bidra till ökad säkerhet och upplevd trygghet. Anders Fernemark, säkerhetschef i Linköpings kommun och beställare av projektet, förklarar varför man vill göra det här.

– Vi gör mycket för att öka tryggheten och minska brottsligheten i kommunen, men vi behöver fler verktyg att arbeta med. Jag tror att det här projektet är en jätteviktig del i det.

Projektet började i mars 2023 och är uppdelat i fyra faser. Den första fasen, där man utredde behov, avslutades i augusti. Utifrån den har man kunnat

konstatera tre områden som upplevs som otrygga och som passar för projektet. Det är resecentrum, innerstaden och transitområdet från resecentrum till innerstaden.

Nu har projektet gått in i nästa fas, att välja teknik. Styrgruppen kommer då att träffa företag som har intressant teknik att erbjuda och diskutera om den är lämplig att använda i projektet. De kommande två faserna handlar om att testa tekniken i offentliga miljöer och slutligen att förbereda implementering innan projektets slut i augusti 2024.

Trygg utan att vara övervakad

Förutom att öka tryggheten och minska brottsligheten är ett mål i projektet att alla ska ha tillgång till det offentliga rummet. Projektledaren Joakim Falkäng berättar att det idag finns utsatta grupper som undviker områdena, till exempel på kvällstid, för att de känner sig otrygga där. Men hur får man någon att känna sig trygg utan att behöva känna sig övervakad? Ett övervakat område

kan ge känslan av att det händer mycket dåligt där och istället ge motsatt effekt. Research institute of Sweden (RISE), som gjort en teknisk omvärldsanalys i samband med projektet, menar att trygghetskapande teknik inte måste innebära övervakning.

– Det finns många trygghetskapande resurser som används sedan tidigare, till exempel ordningsvakter, väktare, övervakningskameror och belysning. Men Linköpings kommun är en modig kommun som vågar att testa nytt och den här gången handlar det om att testa ny trygghetskapande teknik. ■

Projektledaren Joakim Falkäng.

– Teknik kan också användas för att stimulera trygghet, inte bara för övervakning. Ett exempel är ljusinstallationer, såsom evenemanget Vinterljus som vi har här i Linköping, säger Tomas Westlund från RISE.

Integritet

I projektet har man arbetat mycket med frågor kring teknik och trygghet. En annan stor del har handlat om de begränsningar som finns i hur tekniken kan och får användas – det vill säga juridik och integritet. Men T3 ska hjälpa till att lära oss hur ny teknik kan användas och bidra i offentliga miljöer. Anders Fernemark tror att det här är en möjlighet för kommunen.

Kristin Ninzén från Action for society pitchar en idé för projektledare Joakim Falkäng.

Möt Oskar Hansson:

Mannen som hjälper skolor att navigera i AI-rymden

I våras svepte en diskussion kring artificiell intelligens (AI) genom Linköpings gymnasieskolor. AI-tjänster som den virtuella textgeneratoren Chat GPT gjorde sitt intåg i samhället. Skolorna fann sig snabbt i centrum av diskussionen. Gymnasieskolorna i Linköping ställde då frågan ”hur ska vi förhålla oss till AI?”. Oskar Hansson greppade tag i frågan.

Text: Axel Svartling

– **MIN INGÅNG ÄR** att vi alltid behöver förbereda eleverna för deras nästa steg i utbildningen och i livet. Då måste verksamheten få stöd i att i sin tur hjälpa sina elever, säger Oskar Hansson, som arbetar som IKT-samordnare (som står för informations- och kommunikationsteknik) på Utbildningsförvaltningen.

Framväxten av generativ AI har varit på tapeten under en längre tid, men det senaste året har ämnet fått en extra skjuts. Oskar förklarar att frågan i början av året lyftes fram allt mer när eldsjälar upptäckte Chat GPT som följdes av debattartiklar och annan uppmärksamhet.

Skolorna började ställa frågor om vad eleverna behöver lära sig och hur samhället kommer att förlita sig på generativ AI framöver. Det har också väckt viktiga frågor om hur tekniken påverkar elevernas världsbild.

– Det här är något vi alla behöver förhålla oss till, oavsett var vi arbetar och befinner oss. Generativ AI är här

och den kommer inte försvinna, säger Oskar Hansson.

Oskar understryker vikten av att vara medveten om risker som finns nu och som kan uppstå längre fram. Men med ett mod, nyfikenhet och en försiktighet kan tekniken användas på ett sätt som gynnar eleverna och deras utbildning. Till exempel genom effektivisering av undervisningsmaterial och planering.

EN ANNAN VIKTIG aspekt av användningen av tekniken är frågan om fusk.

– Här behöver skolorna fundera över vad man till exempel lägger i en hemuppgift och vad som ska ske i muntlig framställan. Samtidigt har hemuppgifter också tidigare inneburit ett visst element av osäkerhet kring vem som faktiskt utför uppgiften och hur man kommit fram till lösningen och svaret på uppgiften. Men frågan kanske får sig en skjuts nu när tekniken är så lätt-

tillgänglig och snabb. Vissa uppgifter kan bli viktigare att ta i en muntlig framställan, säger Oskar Hansson.

För att främja nyfikenheten genomfördes i början av oktober en AI-dag på Katedralskolan för alla inom gymnasieskolan och vuxenutbildningen. Närmare 800 personer deltog på plats. Kommunen ställde upp tillsammans med Linköpings universitet och AI-Sweden som arrangörer. Medverkade i paneldebatter gjorde bland annat representanter från Skolverket, Saab och Toyota. Universitetet möjliggjorde också för ännu fler att ta del av programmet genom att livestreama samtalen.

– Det är inte bara skolorna som påverkas av AI, utan hela samhället och näringslivet måste också förhålla sig till teknologins framsteg. Jag hoppas att det här väcker nyfikenhet och mod att testa och utmana sig själv och tekniken, säger Oskar Hansson.

SOM EN SLAGS uppvärmning inför AI-dagen höll Oskar föreläsningar på gymnasieskolorna. Han fokuserade på användningsområden för generativ AI och besvarade frågor om bland annat vad AI egentligen har för värderingar. Oskar betonar att det är viktigt att tillsammans utforska och diskutera dessa frågor för att skapa en sund användning av AI i skolorna.

– De flesta är nyfikna och vill veta vad det finns för användningsområden för generativ AI. ”Vad får vi göra?” är en vanlig fråga. Jag har även fått frågor om AI: s värderingar. Det är sådana frågor som vi tillsammans behöver fundera över, vara nyfikna på och utforska. Den största frågan för oss på Utbildningsförvaltningen är vad vi vill att våra skolor ska använda den till, säger Oskar och fortsätter:

– Det är bra att skolorna vill lära sig mer för att få rätt förutsättningar kring hur de ska förhålla sig till tekniken. Men det handlar om att inte anamma allt på ett snabbt sätt, även om utvecklingen går snabbt. Vi måste inse och tillåta oss att vara i ett utforskarstadium. Tekniken är inte polerad, men den finns här.

Därför är det viktigt att vara medveten om risker som finns både nu och risker som kan uppstå längre fram.

Med rätt försiktighet, tillsammans med en bra dialog med eleverna, kan man nyttja tekniken på rätt sätt. Till exempel genom effektivisering. Det kan handla om hur man som lärare tar hjälp för att utforma sitt undervisningsmaterial och planering för att kunna få mer tid till eleverna och den interaktionen.

FRÅGAN OM HUR tidigt i skolan man behöver förhålla sig till generativ AI är en knepig en. Åldersgränser för många AI-tjänster finns redan, men det är viktigt att också föräldrar och skolor hjälper barn att utveckla ett hälsosamt förhållningssätt till teknologin. Detta är en samhällsangelägenhet som skolorna tar på stort allvar.

– Det är svårt säga. Många av tjänsterna som finns har en åldersgräns. Det är inte alla föräldrar som tänker på det när till exempel Snapchat med en inbyggd AI-bot kan chatta med användaren. Där har vi från skolorna håll ett samhällsbyggande uppdrag, en skyldighet att hjälpa barnen till ett hälsosamt förhållningssätt till AI, säger Oskar Hansson.

EN SAK ÄR SÄKER. Skolornas ökande engagemang för generativ AI är en tydlig signal om att teknikens framsteg inte kan ignoreras. En annan sak som är säker är att Oskar Hansson och hans kollegor fortsatt kommer arbeta för att rusta skolorna för en framtid där AI vi alla förhåller oss till.

Istället för att blunda för teknikens påverkan på samhället vill Oskar att vi alla omfamnar den och ser till att den används på ett ansvarsfullt och givande sätt. ■

Det här är AI

AI, eller artificiell intelligens, är en teknologi som låter datorer och maskiner göra saker som normalt kräver mänsklig intelligens. Det handlar om att skapa program och system som kan lära sig, tänka, och fatta beslut på liknande sätt som människor. AI används i många olika områden, som att förutsäga vädret, spela schack, köra självkörande bilar, och förstå och svara på människors frågor. Det är som om man lär datorer att tänka själva.

Det här är generativ AI

Generativ AI är en typ av artificiell intelligens som är bra på att skapa nya saker. Till exempel bilder, text eller musik. Den generativa AI:n lär sig från exempel och använder sedan kunskapen för att skapa något nytt och kreativt. Den kan bland annat rita bilder eller skriva berättelser som ser ut som om en människa var den som ritat eller skrivit. Generativ AI används i konst, design och till och med för att hjälpa till med kreativa uppgifter i olika branscher. Det är som en dator som kan vara konstnärlig och uppfinningsrik på samma gång.

Omslagsbilden till det här magasinet är skapad med Generativ AI och med porträttbilden på Oskar här till vänster som referensbild.

Behöver din arbetsplats hjälp med att kommunicera?

Den nystartade enheten Kommunikationservice är kommunens interna kommunikationsbyrå som säljer tjänster till kommunens verksamheter. Enheten är en del av förvaltningen Verksamhetsstöd och service (VSS).

Kommunikationservice erbjuder många olika tjänster:

- Foto och film
- Skribentjobb
- Presentationer
- Presentationsmaterial
- Hjälp med webbkommunikation för linkoping.se, Linweb, Chefsportalen och sociala medier
- Tillgänglighetsanpassningar av information
- Stöd och rådgivning åt enheter och förvaltningar när det behövs

Vill du beställa hjälp från Kommunikationservice hittar du tjänsterna i Självbetjäningssportalen på Linweb.

De får årets LPP-pris

Text och foto: Per Conning

Jubel hos Daglig verksamhet. Några av medarbetarna är, från vänster, Britt-Louise Wallberg, Karin Palmqvist, Anne Jansén, Marie Gren, Ingrid Gidlund, Björn Ardell och Hanna Forslind.

Här är årets vinnare av LPP-priset: Daglig verksamhet på Leanlink. De belönas med 50 000 kronor för sitt arbete med hållbar bemanning i framtiden.

LPP-priset (LPP står för Linköpings personalpolitiska policy) har delats ut varje år sedan 2005. Alla arbetsgrupper inom Linköpings kommun kan söka priset. De som ansöker bedöms bland annat för förbättringar när det gäller arbetsglädje, välbefinnande, engagemang och resultat i verksamheten.

Totalt kom det in tio ansökningar till 2023 års LPP-pris. Tre arbetsgrupper nominerades: Daglig verksamhet på Leanlink, Demenscenter på Leanlink och Valfärdsteamet på Social- och omsorgsförvaltningen.

Kommunstyrelsen - som utser pristagaren efter förslag från Centrala samverkansgruppen - valde slutligen Daglig verksamhet på Leanlink. Deras ansö-

kan gällde "Hållbar bemanning i framtiden", ett arbete som började hösten 2021 och som fortfarande pågår. Syftet med satsningen är att dämpa effekterna av de utmaningar inom kompetensförsörjning som alla vård-, stöd- och omsorgsverksamheter står inför.

Ett föredöme för andra

I motiveringen till priset står det bland annat att: "Daglig verksamhet är ett föredöme för andra verksamheter i kommunen när det gäller att genom strukturförändringar skapa bättre förutsättningar för en hållbar kompetensförsörjning. Förändringsarbetet har dessutom genomförts i stor samverkan med medarbetarna".

Verksamhetschefen Marie Gren är glad över priset.

– Det känns viktigt att få uppmärksamhet och erkännande för att ha utvecklat en modell genom stor delaktighet av medarbetare och fackliga företrädare. Att arbeta med nya arbetssätt och kliva ur sin "comfort zon" kräver mod, tålamod och tillit av både ledning och medarbetare.

Mikael Sanfridson (S), ordförande i kommunstyrelsens personal- och arbetsgivarutskott, gratulerar pristagarna.

– Goda arbetsvillkor gör hela skillnaden för hur väl man lyckas i sitt uppdrag. Därför känns det extra roligt att få dela ut ett pris som så tydligt lyfter personalens situation på jobbet. Ska Linköpings kommun kunna erbjuda en välfärd med hög kvalitet är vi beroende av att ha kompetenta medarbetare som trivs och får utvecklas i sitt arbete. ■

Med hjälp av ny teknik får 100 år gamla bilder nytt liv

Text Matilda Ahl Foto: John Bergqvist

Åren 1909 till 1913 fick fotografen John Bergqvist i uppdrag av Linköpings kommunfullmäktige att dokumentera staden Linköping. John var på den tiden biografägare och kameran hade han köpt i Paris. Lönen låg på 500 kronor, han fick hälften före och hälften efter att arbetet var utfört.

Stadsfullmäktige gav John i uppdrag att "i bild söka bevara, hvad som på den vägen kunde räddas från glömska af det Linköping, som gått eller var på väg att gå."

Johns glasplåtar hittades år 1960 på rådhusets vind vid Stora torget och de skänktes till Gamla Linköpings arkiv. Idag finns glasplåtarna bevarade i Linköpings stadsarkiv.

Nu har glasplåtarna på nytt plockats fram ur stadsarkivet. Bild Linköping har jobbat med digitalisering av dem och de visas nu på Digitalt museum. Med hjälp av den skarpa teknik vi har idag kan man se detaljer i dessa glasplåtar som man inte har kunnat se tidigare. Man kan se nyfikna människor som tittar ur genom fönster, hästskit på kullerstenen och så fantastiska skyltar och butiker.

Gå in och kika efter detaljer du också!
<https://digitaltmuseum.se/s-bl>

St Larsgatan i Linköping var en gång i tiden gågata med folkvimmel och kullersten. Till höger ser man St Lars kyrka.

Vardag på Läroverksgatan i Linköping för 110 år sedan.

Domkyrkogatan i Linköping, vy mot St Lars kyrka.

Hantverkaregatan i Linköping. Vyn är mot Stora torget.

Många butiker på Storgatan i Linköping för 110 år sedan.

St Persgatan i Linköping. Till höger ser man Linköpings kommunhus, på den tiden var byggnaden en skola för pojkar.

En flicka på Platensgatan i Linköping.

Undvik "svengelska" uttryck

I vår digitala samtid är det lätt att halka in i ett "svengelskt" språkbruk som inte riktigt hör hemma i kommunens värld. För att alla ska förstå vad vi menar är det viktigt att vi använder korrekta och tydliga termer när vi kommunicerar med kollegor och personer utanför kommunorganisationen.

Du hittar ännu fler tips i skrivhandboken på Linweb.

Skriv inte så här

Skriv så här

briefa	kort informera någon
browser	webbläsare
deleta	ta bort
doping	dopning
editera	redigera
mail	e-post, mejl
maila	mejla
hearing	utfrågning
km/h	km/tim
mobbing	mobbing
outsourca	lägga ut (på entreprenör, leverantör)
printa ut	skriva ut
printer	skrivare
web site, site	webbplats, sajt
starta upp	starta, börja
web	webb
webinar	webbseminarium

Hållbara tips

– så får du en grönare vardag!

Gröna val behöver inte vara speciellt svåra, men gör stor skillnad när många människor kraftsamlar tillsammans. Så här kan du göra, både hemma och på jobbet, för att leva gott i samklang med både människor, djur och natur.

2 Bli nöjdare på återvinningscentralen

I Linköping är en tredjedel av hushållssoporna rätt sorterade. Rutinerna är säkert på plats hemma, men hur är det på jobbet? Vet du att en återvunnen glasflaska minskar klimatpåverkan med 41 procent, jämfört med att en glasflaska tillverkas med ny råvara? För aluminium är siffran 96 procent och för plast 37 procent.

4 Låna i stället för att köpa nytt

Behövs det fler saker i förrådet? Låna eller hyr i stället! Linköpings kommun har ett samarbete med Smarta Kartan, en webbplats där många smarta tjänster för att byta, låna, hyra, ge och få är samlade. Välkommen till smartakartan.se

 SMARTA
KARTAN

1 Spara 1000-lappar genom att cykla

Bränn kalorier i stället för bensin genom att ta cykeln till jobbet. Dessutom blir luften renare, växthuseffekten är noll och du slipper dyr parkering. Förra året blev Linköping utsedd till Sveriges bästa cykelstad, så förutsättningarna är goda.

3 Dryga ut lunchlådan med morötter

Spaghetti med köttfärssås toppar listan på svenskarnas vardagsfavoriter. Ett sätt att få fler matlådor, ännu godare smak och drygare hushållskassa är att grovriva morötter och rotselleri i köttfärssåsen. Bönor av alla de slag passar också bra i grytan.

5 Välj använda möbler i ny kostym

Behöver din arbetsplats nya möbler? Köp begagnade kontorsmöbler som kollegorna på Linköpings kommun gett nytt liv genom omsorgsfull renovering. Du kan enkelt bidra till den cirkulära ekonomin genom att titta in på Linweb under fliken Service & Support, därefter Boka & Beställa och till sist Skaffa möbler.